KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Kokouskutsu
16.11.2026

Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan varsinaisille jäsenille
sekä hallituksen jäsenille ja varajäsenille

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta kutsutaan syyskokoukseen.

Aika
Torstai 26.11.2026 klo 14.00-18.00
Perjantai 27.11.2026 klo 9.00-12.30

Paikka
Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki

Esteestä pyydetään ilmoittamaan Kuntaliittoon hallintoasiantuntija Nina Erikssonille, nina.eriksson@kuntaliitto.fi tai p. 050 569 5301 (ei koske esteestä aikaisemmin ilmoittaneita).

Asiat
14 Kokouksen avaus
15 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
16 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
17 Valtuuskunnan sihteeristö
18 Esityslistan hyväksyminen
19 Päätösasioiden esittely
20 Suomen Kuntaliitto ry:n strategia 2027-2030
21 Suomen Kuntaliitto ry:n toimintasuunnitelma vuodelle 2027
22 Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2027
23 Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöjen muuttaminen
24 Eropyyntö Kuntaliiton hallituksen jäsenen tehtävästä ja täydennysvalinta
25 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä
26 Seuraava kokous
27 Muut asiat
28 Kokouksen päättäminen

Esityslista liitteineen on julkaistu Microsoft Teams -ohjelman Kuntaliiton valtuuskunta -työtilassa sekä Kuntaliitto.fi -palvelussa. Kokouksen tarkempi ohjelma on merkitty esityslistaan.

SUOMEN KUNTALIITTO - FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

puheenjohtaja Ilmari Nurminen

Tiedoksi valtuuskunnan varajäsenet

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kokoustiedot

Aika	Torstai 26.11.2026 klo 14.00-18.00 Perjantai 27.11.2026 klo 9.00-12.30
Paikka	Kuntatalo, luentosali 1.krs Toinen linja 14, Helsinki.

Kokousohjelma

Torstai 26.11.2026

Klo		
13.30-	Ilmoittautuminen ja tulokahvi	luentosalin aula
14.00	**Kokouksen avaus** *valtuuskunnan puheenjohtaja Timo Elo*	luentosali
	Kokousasioiden 14–18 käsittely	
	Valtuuskunnan seminaari: **Vahvat kunnat, menestyvä Suomi**	
14.15	**Toimintakykyinen kunta ja sen mittarit** *Minna Karhunen, toimitusjohtaja*	
	Mielipidemittauksia ja keskustelua niiden pohjalta	
14.45	**Pelastetaan kuntademokratia** *Maija Setälä, professori, Turun yliopisto*	
	Mielipidemittauksia ja keskustelua niiden pohjalta	
15.15	Kahvitauko	
15.40	**Teknologia ja tekoäly kuntien tuottavuuskehityksen vauhdittajana** *Jonna Heliskoski, ohjelmajohtaja, Julkisen sektorin tuottavuus -ohjelma, Sitra*	
	Mielipidemittauksia ja keskustelua niiden pohjalta	
16.10	**Kuntien varautuminen - valtionhallinnon näkökulma** *Teemu Eriksson, finanssineuvos, VM*	
	Mielipidemittauksia ja keskustelua niiden pohjalta	
16.35	**Kaupunkien kasvun edellytykset** *Aleksi Neuvonen, founder, Demos Helsinki*	
	Mielipidemittauksia ja keskustelua niiden pohjalta	
17.00	**Seminaarin päättäminen ja siirtyminen ruokailemaan**	
17.00-21.00	Buffetruokailu Kuntatalon aulassa	

Perjantai 27.11.2026

9.00	**Päivän avaus** *valtuuskunnan puheenjohtaja Timo Elo* Kokousasioiden käsittely jatkuu, asia 19		
10.30	**Valtuuskuntaryhmien kokoukset** Seuraavat kokoushuoneet on varattu ryhmäkokouksia varten:		
	SDP	B 3.8	3. kerros
	Kok.	B 3.6	3. kerros
	Kesk.	B 3.4	3. kerros
	Vihr.	B 3.3	3. kerros
	PS	B 3.2	3. kerros
	Vas.	B 3.1	3. kerros
	RKP	A 3.2	3. kerros
	KD	A 3.3	3. kerros
	Ahvenanmaa	B 5.40	5.kerros
11.30	**Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu**	B 3.5	3. kerros
11.45	**Kokous jatkuu** Kokousasioiden käsittely jatkuu, asiat 20–28		luentosali
12.15	**Kokouksen päättäminen**		
12.15-	Lounas	Kuntatalon ravintola	

Osanottajaluettelo

Varsinaiset jäsenet	**Henkilökohtaiset varajäsenet**	**Puolue**
Ahtiainen Marko, Janakkala	Lehkonen Helena, Hämeenlinna	Kok.
Austero Nita, Helsinki	Vuorela Antti, Helsinki	SDP
Auvinen Hannu, Sulkava	Lamponen Markku, Mäntyharju	Kesk.
Bertills Anna, Vörå	Ollikainen Mikko, Malax	RKP
Ehn Johan, Maarianhamina	Karlsson Bo-Yngve, Jomala	Ahvenanmaa
Ekorre Sari, Kemi	Talvensaari Laura, Tornio	Vas.
Elo Tiina, Espoo	Raivio Timo, Loviisa	Vihr.
Elo Timo, Joensuu	Vara Heli, Joensuu	Kok.
Enjala Terhi, Kerava	Vähämäki Jari, Kerava	Kok.
Falk Sonja, Lahti	Saari Hannele, Riihimäki	KD
Granholm Jasmin, Vaasa	Repo Hannu, Luumäki	SDP
Heinämaa Pasi, Forssa	Lehtimäki Kirsi, Heinola	SDP
Hiltunen Pia, Oulu	Asp Antti, Tampere	SDP
Honkasalo Riku, Askola	Kämäräinen Taija, Askola	Kok.
Huotari Eino, Karkkila	Kotilainen Teppo, Hyvinkää	Vas.
Huotari Heikki, Kuhmo	Halttunen Tiina, Helsinki	Kesk.
Hyöky Elma, Jyväskylä	Järvisalo Vilma , Tampere	Vihr.
Hänninen Juha, Oulu	Mustonen Tuula, Kuusamo	Kok.
Immonen Niina, Huittinen	Hast Jari, Tornio	PS
Jarva Marko, Pirkkala	Alkkiomäki Jari, Kihniö	Kok.
Jokinen-Anttila Leena, Ulvila	Raita-aho Voitto, Karvia	SDP
Juhola Jatta, Mikkeli	Melkko Sari, Kouvola	SDP
Jukkola Janne, Kokkola	Ridanpää-Taittonen Annu, Kuortane	Kok.
Kaartinen Tiina, Kuopio	Kangaskolkka Emilia, Joensuu	SDP
Kajula Eemeli, Rovaniemi	Koivisto Anni, Inari	SDP
Karisalmi Leevi, Sastamala	Ala-Herttuala Marika, Mänttä-Vilppula	SDP
Kaski Bia, Pori	Kähkönen Kari, Kankaanpää	Kok.
Kauppinen Jenni, Lieto	Uusitalo-Heikkinen Mervi, Turku	Vas.
Kirkkola-Helenius Tarja, Jokionen	Jokinen Hanna, Hattula	Vas.
Koikkalainen Emilia, Keuruu	Väisänen Unto, Sotkamo	Kok.
Koivusalo Mari-Elina, Turku	Remander Henri, Rusko	SDP
Koskinen Sami, Pietarsaari	Lehtimäki Esko, Teuva	Kesk.
Kuokka Vappu, Virolahti	Kondratjeff Veeti, Rautjärvi	Kesk.
Kymäläinen Sami, Orivesi	Siika-aho Auri, Valkeakoski	PS

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet	Puolue
Lehtola Rami, Pietarsaari	Blommendahl Markus, Kurikka	KD
Leinonen Santeri, Hyvinkää	Siitari Oskari , Pori	Vihr.
Liikanen Arto, Jyväskylä	Lievonen Mikko, Espoo	SDP
Lindfors Petteri, Vihti	Uusitalo Arja, Vihti	Kok.
Liuha Tuukka, Lempäälä	Sarvijärvi Minna, Ylöjärvi	Kesk.
Liukkonen Saara, Hirvensalmi	Sensio Jani, Mikkeli	Kok.
Lähde Hanna-Kaisa, Imatra	Sielo Susanna, Espoo	Vihr.
Lönnqvist Miikka, Hollola	Salminen Sami, Heinola	SDP
Mara Outi, Joensuu	Käsmä Paavo, Taivalkoski	PS
Muurinen Seija, Helsinki	Kalmi Venla, Heinola	Kok.
Nevanlinna Risto, Espoo	Kaikkonen Jouni, Lahti	Vihr.
Nissilä Josefina, Rautjärvi	Erkkilä Titta, Hamina	SDP
Oinas-Panuma Olga, Pudasjärvi	Suviaro Marjut, Oulainen	Kesk.
Pääkkö Sakari, Kuopio	Korkeakoski Mikko, Yli-Vieska	Kok.
Rantala Jukka, Raisio	Kuusisto Pekka, Laitila	Kesk.
Ruotsalainen Terttu, Lapinlahti	Pakarinen Helena, Tohmajärvi	Kesk.
Salmela Mirva, Ranua	Lepojärvi Tommi, Keminmaa	Kesk.
Sirén Jouni, Tampere	Kahelin Reijo, Orivesi	Vas.
Suihkonen Tuomo, Kerava	Nieminen Tea, Pornainen	Kesk.
Tamminen Laura, Pori	Väre Pyry , Ulvila	Vihr.
Toivonen Niilo, Helsinki	Salmela Marko, Raahe	SDP
Vahvelainen Saana, Kangasala	Aspila Riina, Lempäälä	Kok.
Vainionpää Marko, Alavus	Matokangas Anne, Alajärvi	PS
Valtonen Mikko, Porvoo	Luoma Maria, Nurmijärvi	SDP
Vanhala-Selin Kristiina , Hollola	-	Vihr.
Viitanen Mikko, Oulu	Jussinniemi Jouni, Pyhäjärvi	Vas.
Vuorela Sari, Siikainen	Suojala Leena, Hämeenlinna	Kesk.
Walls Anders, Raseborg	Röman Micaela, Sibbo	RKP
Wulff Nicke, Åbo	Grotenfelt Nora, Helsingfors	RKP
Ylhäinen Taito, Masku	Väätäinen Nanna, Kuopio	PS
Yli-Jama Anna-Leena, Salo	Aso Janne, Raisio	Kok.

Kuntaliiton hallitus

Varsinaiset jäsenet

Nurminen Ilmari, pj.	SDP
Vuornos Henrik, I vpj.	Kok.
Honkonen Petri, II vpj.	Kesk.
Elo Piia	SDP
paikka auki	Kok.
Kvarnström Johan	SDP
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
Lintula Tiia	Vihr.
Luoma-aho Janne	PS
Minkkinen Minna	Vas.
Mustakallio Jaakko	Vihr.
Nahkuri Miia	SDP
Rossi Markku	Kesk.
Ruohonen Sini	Kok.
Savukoski Riitta	Kok.

Varajäsenet

Friis Patrik	Kok.
Holopainen Mari	Vihr.
Häggman Johanna	Kesk.
Jalonen Vesa	Kesk.
Jalovaara Ville	SDP
Jussila Anne-Mari	Kok.
Kaunistola Mari	Kok.
Laulainen Arja	SDP
Lehtonen Harri	SDP
Pajula Matias	Kok.
Pentikäinen Pia	PS
Rantanen Tuomas	Vihr.
Raudaskoski Mikko	Vas.
Valtanen Pirkko	SDP
Varjola Liisa	Kesk.

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Huovinen Susanna	varatoimitusjohtaja
Reina Timo	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Sulin Ida	valtuuskunnan sihteeri, johtava juristi
Eriksson Alexander	valtuuskunnan sihteeri, juristi

Asiat

14	Kokouksen avaus
15	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
16	Pöytäkirjan tarkastajien valinta
17	Valtuuskunnan sihteeristö
18	Esityslistan hyväksyminen
19	Päätösasioiden esittely
20	Suomen Kuntaliitto ry:n strategia 2027-2030
21	Suomen Kuntaliitto ry:n toimintasuunnitelma vuodelle 2027
22	Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2027
23	Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöjen muuttaminen
24	Eropyyntö Kuntaliiton hallituksen jäsenen tehtävästä ja täydennysvalinta
25	Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä
26	Seuraava kokous
27	Muut asiat
28	Kokouksen päättäminen

14
Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa valtuuskunnan kokouksen.

Ehdotus Todetaan.

Päätös

15
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kuntaliiton sääntöjen 22 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalis-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on 29.10.2026 kokouksessaan kutsunut valtuuskunnan koolle syyskokoukseen 26.-27.11.2026 Kuntatalolle, Toinen linja 14, Helsinki.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Kutsu lähetetään viimeistään 16.11.2026.

Edelleen mainitun sääntökohdan nojalla valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus Todetaan, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todetaan, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Päätös

16
Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valtuuskunnan työjärjestyksen 15 §:ssä todetaan, että valtuuskunnan pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä aakkosjärjestyksen mukaisesti, kuitenkin siten, että pöytäkirjan tarkastajat eivät edusta samaa puoluetta.

Ehdotus Valtuuskunta päättää, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuuskunnan jäsenet Ehn Johan (Ahvenanmaa) ja Ekorre Sari (Vas.).

Päätös

17
Valtuuskunnan sihteeristö

Valtuuskunta on 4.12.2025 kokouksessaan valinnut Kuntaliiton juristit Katriina Martikaisen ja Alexander Erikssonin sihteereikseen toimikaudeksi 2025–2029. Martikainen ja Eriksson hoitavat jatkossa tehtävää yhdessä muodostaen valtuuskunnan sihteeristön.

Katrina Martikainen ei enää ole Kuntaliiton palveluksessa. Hänen tilalleen sihteeristöön ehdotetaan Kuntaliiton johtavaa juristia Ida Sulinia.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää, että valtuuskunnan sihteereinä toimivat jatkossa Kuntaliiton johtava juristi Ida Sulin ja juristi Alexander Eriksson.

Ida Sulin ja Alexander Eriksson hoitavat tehtävää yhdessä muodostaen valtuuskunnan sihteeristön. Sihteeristö sopii tehtäviensä hoitamisesta itsenäisesti.

Tehtävissä, joissa valtuuskunnan työjärjestyksen nojalla taikka muutoin vaaditaan sihteerin läsnäoloa tai toimenpiteitä, on riittävää, että paikalla on tai toimenpiteen suorittaa toinen sihteereistä.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Ida Sulin, p. 050 357 8527
Alexander Eriksson, p. 050 323 7869

18
Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus

Valtuuskunta hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:

Päätös

19
Päätösasioiden esittely

Kuntaliiton strategia vuosille 2027-2030 ja toimintasuunnitelma 2027
toimitusjohtaja Minna Karhunen

Kuntaliiton talousarvioesitys vuodelle 2027
talousjohtaja Elina Liippola

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271
Markus Pauni, p. 050 439 5612

20
Suomen Kuntaliitto ry:n strategia 2027-2030

Liite 20.1 Kuntaliiton strategia 2027-2030

Kuntaliiton päivitetty strategia on määrä vahvistaa valtuuskunnan syyskokouksessa 27.11.2026. Hallitus ja hallituksen työvaliokunta on ohjannut päivittämistyötä seminaareissaan ja kokouksissaan. Valtuuskunnan jäsenet osallistuivat strategian muotoiluun kevätkokouksen 2026 yhteydessä pidetyn työpajan muodossa. Kunnat ovat osallistuneet valmisteluun osallistumalla strategiseen asiakastutkimukseen ja strategian toteutumisen arviointitutkimukseen sekä Kuntaliiton verkostojen kautta, joissa käydään jatkuvaa vuorovaikutusta strategisista teemoista. Kuntaliiton johtoryhmä ja asiantuntijat ovat osallistuneet valmisteluun strategiatyöpajoissa.

Strategiassa linjataan:
- missio
- visio
- toimintaperiaatteet
- strategiset painopisteet ja niille asetetut tavoitteet

Strategia päivitetään kokonaisuudessaan seuraavan valtuuskunnan ja hallituksen johdolla v. 2030. Tarvittaessa strategiaan voidaan tehdä vuosisuunnittelun yhteydessä tarvittavia hallituksen hyväksymiä ja valtuuskunnan vahvistamia muutoksia. Toimenpiteet strategiassa linjattujen tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään Kuntaliiton säännöissä tarkoittamassa toimintasuunnitelmassa, joka tarkistetaan ja päivitetään joka syksy.

Missio:
- elävä itsehallinto sekä toimiva kunta-valtiosuhde
- kuntien tehtävien ja rahoituksen tasapaino
- kuntien toimintavapaudet mahdollistava lainsäädäntö

Visio: Vahvat kunnat, menestyvä Suomi

Suomen menestys tehdään kunnissa ja kaupungeissa. Kasvu, osaaminen, hyvinvointi ja turvallinen arki syntyvät siellä, missä ihmiset elävät.

Kunnallinen itsehallinto ja paikallinen päätöksenteko ovat suomalaisen demokratian kivijalka. Kuntien tarjoaman arjen käyttöliittymän varaan on rakennettu maailman onnellisimman kansan hyvinvointiyhteiskunta, eikä tätä perustaa tule murentaa.

Samalla kuitenkin tarvitaan näkemystä ja rohkeutta uudistaa kuntia ja palvelurakenteita, jotka on alun perin rakennettu toisenlaisen ajan tarpeisiin.

Kuntien tulee olla riittävän vahvoja vastatakseen nopeasti muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin. Niillä tulee olla riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä vapaus tehtäviensä toteuttamiseen.
Kun vahvat kunnat luovat perustan kasvulle ja hyvinvoinnille, Suomi menestyy. Ne tarjoavat maaperän, jossa talous, kulttuuri, teknologia ja yhteiskunta voivat kasvaa ja kukoistaa. Ne ovat paikkoja, joissa ideat syntyvät, yritykset menestyvät ja ihmiset voivat löytää mahdollisuuksia kehittää itseään ja ympäristöään.

Toimintaperiaatteet:

Askeleen edellä
Olemme vaikuttava kuntien edunvalvoja ja kunnista käytävän keskustelun rohkea suunnannäyttäjä. Luotaamme jatkuvasti toimintaympäristöämme sekä kunnista käytävää keskustelua, huolia ja ratkaisuehdotuksia. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin, tukea kuntia ja nostaa kunnille tärkeitä asioita julkiseen keskusteluun.

Yhteistyötä yli rajojen
Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä. Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme rajoja ylittävää yhteistyötä kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä. Huolehdimme asiakasymmärryksestämme ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämisessä. Vahvistamme kumppanuuttamme Kuntaliitto-konsernissa.

Uudistava kulttuuri
Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on tasapainossa. Muodostamme tarkoituksenmukaisia ratkaisutiimejä yhteisten tavoitteiden ympärille joustavasti, ja tuemme kuntien uudistumista. Kehitämme osaamistamme ja toimintatapojamme. Vaalimme kaksikielisyyttä.

Valjastamme tiedon ja tekoälyn entistä vahvemmin Kuntaliiton vaikuttavuuden hyödyksi. Tämä edellyttää, että tieto on yhteistä ja tarkoituksenmukaisella tavalla hallinnoitua, myös Kuntaliitto-konsernin tasolla. Laadimme ja toteutamme Kuntaliitto-konsernin data- ja AI-linjaukset ja toimintamallin. Tekoälyn hyödyntämistä lisätään Kuntaliitossa erityisesti neuvontapalveluissa ja lausuntoprosesseissa, kuntien toiminta- ja taloustiedon analyysissä sekä väestö- ja muissa ennusteissa.

Strategiset painopisteet ja tavoitteet:

1. Kuntien, palvelurakenteiden, rahoituksen ja sääntelyn uudistaminen

Haaste:
Syntyvyyden lasku, ikääntyminen, keskittyvä maahanmuutto ja kaupungistuminen vaikeuttavat ennennäkemättömällä tavalla kuntien mahdollisuuksia järjestää palveluita kuntalaisille. Muutos on vääjäämätön ja merkittävä niin väestöään menettävissä kunnissa kuin kasvavissa kaupungeissakin. Samaan aikaan osaamistaso on saatava nousuun ja lasten ja nuorten hyvinvoinnista on huolehdittava. Nyt tarvitaan rohkeutta uudistua ja uskallusta kokeilla, sillä kunta- ja palvelurakenteet on rakennettu toisenlaisen ajan tarpeisiin, ja yhtenäiskuntamallista on tosiasiallisesti jo luovuttu.

Tavoitteemme:
- Kuntia ja palvelurakenteita uudistetaan vastaamaan väestönmurroksen ja talouden haasteita sekä osaamistason nostamisen vaatimuksia.
- Kuntien rahoitusjärjestelmä uudistetaan vastaamaan kuntien nykyisiä tehtäviä.
- Kuntia koskevaa sääntelyä ja ohjausta järkevöitetään, arvioidaan sekä kehitetään systemaattisesti, kunnan monialaisuus huomioiden.
- Kunta–hyvinvointialue-suhde toimii hyvin kumppanuudessa ja TE-uudistuksen jälkeisen elinvoimakunnan edellytykset onnistua ovat kunnossa.

2. Kuntademokratia

Haaste:
Kunnallinen itsehallinto ja paikallinen päätöksenteko ovat suomalaisen demokratian kivijalka. Niiden varaan rakennetaan myös tulevaisuuden ratkaisut. Edustuksellinen kuntademokratia on yhä suuremmissa vaikeuksissa. Äänestysaktiivisuus on ennätysmatalalla tasolla, ehdokkaiden määrä on vähentynyt voimakkaasti ja osassa kuntia on vaikeuksia saada riittävästi ehdokkaita uusiin toimielimiin. Vain runsas kolmannes kuntalaisista on kiinnostuneita oman kunnan politiikasta ja hyvin harva vaaliehdokkuudesta, erityisesti nuoret. Monet suomalaiset kokevat, ettei heillä ole mahdollisuutta tuoda kuuluviin omaa mielipidettään kunnissa tehtäviin päätöksiin.

Tavoitteemme:
- Kuntademokratia koetaan merkitykselliseksi ja osallistavaksi
- Kuntien päätöksenteko on toimivaa ja luottamukseen perustuvaa
- Osallistumisen tavat uudistuvat ja täydentävät edustuksellista demokratiaa

3. Kuntien tuottavuuskehitys

Haaste:
Toimintaympäristön muutoksissa ja tiukkenevan taloustilanteen vallitessa kuntien odotetaan tekevän osansa kuntatalouden kestävyyttä, tuottavuutta ja tuloksellisuutta vahvistavissa toimintatapojen ja rakenteiden muutoksissa. Yhteiskuntamme digitalisoituu vauhdilla, ja kuntien on kyettävä hyödyntämään sen mahdollisuuksia. Tuottavuushyötyjen todentamista ja mittaamista varten tarvitaan vertailukelpoista dataa ja yhteisiä toimintatapoja. Digikehittämisen ytimessä on toimintakulttuurin muutos ja johtaminen sekä julkishallinnon yhteinen digitaalinen perusta.

Tavoitteemme:
- Kuntien tuottavuus ja vaikuttavuus paranevat kestävästi
- Kunnilla on edellytykset hyödyntää dataa ja digitalisaatiota
- Sääntely mahdollistaa palvelujen uudistamisen ja kokeilut

4. Varautuminen ja turvallisuus

Haaste:
Kuntien turvallisuustoimintaympäristö on muutoksessa. Suurvaltapolitiikan ja autoritääristen johtajien nousun tuoma arvaamattomuus, hybridisodankäynti ja kyberuhat, konfliktien vaikutukset öljyn saatavuuteen ja sen kerrannaisvaikutukset hintoihin tuovat epävakautta. Ilmaston muutoksen torjunnan ohella myös sen aiheuttamiin seurauksiin on sopeuduttava ja varauduttava. Kuntien rooli kriisitilanteisiin varautujana, kriittisen infran ja tietojärjestelmien suojaajana ja arjen palveluiden turvaajana myös poikkeustilanteissa on kasvattanut merkitystään.

Maan rajojen sisällä polarisaatio, rasismin voimistuminen, segregaatio ja pahoinvoinnin lisääntyminen luovat maaperää jengiytymiselle, ekstremismille ja nuorten raaistuneelle väkivaltarikollisuudelle. Kuntien työ lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden edistämiseksi luo turvallista kasvuympäristöä ja vahvistaa resilienssiä ja uskoa tulevaan.

Tavoitteemme:
- Kunnat ovat ennakoivia ja kokonaisturvallisia toimijoita
- Kuntien kyky selviytyä häiriöistä ja kriiseistä vahvistuu
- Turvallinen arki toteutuu kaikille kuntalaisille – myös verkossa

5. Kaupunkien kasvuedellytykset

Haaste:
Suomi ei kykene ratkomaan yhä monimutkaisempia globaaleja haasteita ilman menestyviä kaupunkeja. Kaupunkien tulee kyetä toimimaan vetureina kansallisessa ja kansainvälisessä kehityksessä.

Tarvitsemme talouskasvua ja sitä tukevaa tuottavuuden kasvua. Kaupungit toimivat innovaatioiden, yrittäjyyden ja työpaikkojen keskittyminä. Niillä on merkittävä vaikutus talouskehitykseen niin paikallisella kuin kansallisellakin tasolla. Myös vihreän siirtymän työpaikoilla on vahva urbaani painotus.

Kaupunkien merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa sekä sivistyksen ja kulttuurielämän että korkeatasoisen koulutuksen ytimessä. Kaupungit tarjoavat palveluita koko kaupunkiseudulle ja jopa valtakunnallisesti. Kaupunkien kulttuuritarjonta vahvistaa yhteisöjen yhteenkuuluvuutta ja ylläpitää kaupunkien vetovoimaa.

Myös ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnassa kaupungit ovat keskeisessä asemassa. Monet suomalaiset kaupungit ovat tehneet merkittäviä käytännön toimia kasvihuonekaasupäästöjen ja vähentämiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi, ja toimivat näin esikuvina koko maalle.

Kaupungit kohtaavat yhä monimutkaisempia sosiaalisia haasteita, kuten segregaatiota, eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.
Kaupunkien rooli kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on ratkaiseva.

Tavoitteemme:
- Kaupungit vahvistavat Suomen kasvua ja kilpailukykyä
- Osaajien saatavuus, väestönkehitys ja maahanmuutto tukevat kasvua
- Kestävä kaupunkikehitys ja elinvoima etenevät rinnakkain

Jatkuva laadukas perustoiminta:

- Edunvalvonta: Aloitteet, lausunnot, työryhmät, eduskuntakuulemiset ja vaikuttamistapaamiset
- Neuvontapalvelut: vahvaan osaamiseen perustuvaa henkilökohtaista neuvontaa
- Verkostot: edunvalvonnan tuki ja vaikuttaminen, yhteistyö, vertaistuki
- Tieto ja T&K-toiminta: uusi tieto ja analytiikka, selvitykset ja tutkimukset, ratkaisumallit, muutostukiprojektit, verkostoprojektit
- Viestintä: aktiivinen viestintä ja kampanjat

Ehdotus

Valtuuskunta hyväksyy liitteessä 20.1 esitetyn Kuntaliiton strategian 2027-2030.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Markus Pauni, p. 050 439 5612

21
Suomen Kuntaliitto ry:n toimintasuunnitelma vuodelle 2027

Liite 21.1 Kuntaliiton toimintasuunnitelma 2027

Kuntaliiton 2027-2030 strategialuonnokseen pohjautuen on valmisteltu vuoden 2027 toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma konkretisoi strategian painopisteiden tavoitteet eri tasoisiksi toimenpiteiksi edunvalvonnassa, kehittämisessä, tiedontuotannossa ja tutkimuksessa sekä viestinnässä ja verkostotoiminnassa. Vuoden 2027 toiminnassa korostuvat vahvasti hallitusohjelmavaikuttaminen ja yhdessä strategiaprosessin kanssa valmisteltujen hallitusohjelmatavoitteiden toteuttaminen.

Toimintasuunnitelman valmistelu on toteutettu hallituksen ja työvaliokunnan ohjauksessa sekä Kuntaliiton johtoryhmän ja asiantuntijoiden kanssa. Toimintasuunnitelmasta tehdään myös yksiköiden toimintaa yksityiskohtaisemmin suuntaavat versiot niiden toiminnan ja johtamisen työkaluiksi. Kuntaliiton budjetti on valmisteltu linjassa strategia- ja toimintasuunnitelmaluonnosten kanssa.

Kuntaliiton hallitus on hyväksynyt toimintasuunnitelman vuodelle 2027 kokouksessaan 29.10.2026.

Ehdotus

Valtuuskunta vahvistaa liitteessä 21.1 esitetyn Kuntaliiton vuoden 2027 toimintasuunnitelman.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Markus Pauni, p. 050 439 5612

22
Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2027

Liite 22.1 Suomen Kuntaliiton talousarvioesitys vuodelle 2027

Talousarvio 2027

Talousarvion mukaisista liiton yhteensä 16,2 miljoonan euron tuloista pääosan muodostavat jäsenkuntien 12,0 miljoonan euron jäsenmaksutulot, jotka ovat samat kuin edellisenä vuonna, sekä koulutuskuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksut ja maakuntaliittojen palvelumaksut yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Ulkoisen rahoituksen osuus budjetoiduista tuloista on 3,2 miljoonaan euroa.

Talousarviossa 2027 Kuntaliiton henkilöstön työpanoksen arvioidaan olevan 130,8 henkilötyövuotta. Vuoden 2026 budjetoitu työpanos on 128,7 henkilötyövuotta ja ennuste vuodelle 2026 on 128,4 henkilö-työvuotta. Henkilöstökulujen osuus kaikista kustannuksista on 55%.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuloiksi arvioidaan 6,6 miljoonaa euroa, joka koostuu osingoista ja sijoitussalkun tuotosta.

Liiton talousarvioesityksen tulos on 1,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Sijoituspolitiikka 2027 (sisältyy talousarvioehdotukseen)

Kuntaliiton sääntöjen 20 § 10 kohdan mukaan hallituksen tehtävänä on päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista. Kuntaliitto on pitkäaikainen sijoittaja, jonka sijoitustoiminnan on tarkoitus jatkua toistaiseksi. Sijoituspäätöksissä painotetaan sijoitusomaisuuden odotettua tuottoa pitkällä aikavälillä ja mahdollisuutta tarvittaessa rahoittaa toimintamenoja. Kassavaroja voidaan sijoittaa lyhytaikaisesti, jolloin painotetaan matalaa riskiä ja likviditeettiä.

Vuoden 2027 budjetin mukaan Kuntaliiton toimintamenojen rahoittamiseen tarvitaan sijoitussalkun tuottoja noin 6,6 miljoonaa euroa. Sijoitussalkun pitkän aikavälin (10-15 vuotta) keskimääräiseksi reaalituottotavoitteeksi asetetaan 3,0 % vuodessa.

Riskin vähentämiseksi pyritään sijoitukset hajauttamaan tehokkaasti eri varallisuusluokkiin (osakkeet, korkosijoitukset ja vaihtoehtoiset sijoitukset), varallisuusluokkien sisällä sekä maantieteellisesti.

Sijoitussalkun neutraali allokaatio kuvaa salkun varallisuusluokkien jakaumaa, joka pitkällä aikavälillä odotetaan toteuttavan sijoitustoiminnalle asetetut tavoitteet tuoton ja riskin suhteen. Sijoitussalkun pitkän aikavälin tuotto selittyy valtaosin tämän neutraalin allokaation perusteella. Neutraaliallokaatio on normaalisti pitkäaikainen ja sitä tarkistetaan lähinnä tehtäessä perustavanlaatuisia muutoksia tavoitteisiin kuten esimerkiksi varainkäyttöstrategian muuttuessa.

KUNTALIITON ALLOKAATIO	Neutraali-osuus	Minimi-osuus	Maksimi-osuus
Rahamarkkinat	0,0 %	0,0 %	30,0 %
Valtionlainat	8,5 %	0,0 %	25,0 %
Yrityslainat, Investment Grade	8,5 %	0,0 %	20,0 %
Yrityslainat, High Yield	4,0 %	0,0 %	10,0 %
Kehittyvien maiden lainat	4,0 %	0,0 %	10,0 %
Korkosijoitukset	**25,0 %**	**20,0 %**	**50,0 %**
Vaihtoehtoiset sijoitukset	**15,0 %**	**0,0 %**	**20,0 %**
Osakkeet, Suomi	10,0 %	5,0 %	20,0 %
Osakkeet, Eurooppa	20,0 %	5,0 %	30,0 %
Osakkeet, Yhdysvallat	20,0 %	5,0 %	30,0 %
Osakkeet, kehittynyt Aasia	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Osakkeet, kehittyvät maat	10,0 %	0,0 %	20,0 %
Osakkeet	**60,0 %**	**35,0 %**	**70,0 %**

Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin voidaan sijoittaa enintään 5 % omaisuusluokasta. Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereista, joiden paino omaisuusluokasta on yli 2,5 %, mutta alle 5 % voi olla enintään 25 % omaisuusluokasta. Näitä rajoja ei sovelleta rahastosijoituksiin.

Sijoitustoiminnan vastuullisuus

Sijoitustoiminnan vastuullisuudella tarkoitetaan sijoitusten ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintoon (ESG) liittyvien riskien arviointia ja huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä sekä sijoitustoimintaa seurattaessa ja arvioitaessa. Kuntaliitto ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon vastuullisuusnäkökohdat ja edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaista toimintaa.

Suurin osa Kuntaliiton sijoituksista hoidetaan ulkoistetusti varainhoitajien toimesta, joten vaikuttaminen tapahtuu ennen kaikkea varainhoitajien valinnan ja varainhoitajille annettavan ohjeistuksen kautta välillisesti. Varainhoitajien osalta arvioidaan erityisesti sitä, että varainhoitaja ottaa sijoitusten vastuullisuuden huomioon osana sijoituksiin liittyvää päätöksentekoa.

Hallituksen sijoitusraportoinnissa esitetään tuotto- ja riskilukujen lisäksi myös vastuullisuusmittareita. Tällä hetkellä on mahdollista raportoida sijoitussalkun vastuullisuuden kokonaisarvosana (koostuen ympäristö-, yhteiskunta ja hallintoriskeistä) sekä hiilijalanjälki.

Raportoitaville mittareille voidaan asettaa jatkossa konkreettisia tavoitteita, joista päättää Kuntaliiton hallitus vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Ehdotus

Valtuuskunta

- vahvistaa Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvion vuodelle 2027 liitteen 22.1 mukaisesti ja
- vahvistaa Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikan vuodelle 2027 liitteessä 22.1 esitetyssä muodossa.

Päätös

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271

23
Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöjen muuttaminen

Liite 23.1 Kuntaliiton muutetut säännöt (sääntöluonnos)
Liite 23.2 Kuntaliiton säännöt ja muutosehdotukset (suomeksi)
Liite 23.3 Kuntaliiton säännöt ja muutosehdotukset (ruotsi)

Valtuuskunta hyväksyi kevätkokouksessaan 23.5.2024 Kuntaliiton uudistetut säännöt. Sääntömuutoksen jälkeen havaittiin, että 13 §:n kuntien äänimäärän määräytymistä koskevassa kohdassa on kirjoitusvirhe, joka voi aiheuttaa tulkinnanvaraisuutta. Virhe on tarpeen korjata ennen vuoden 2029 Kuntapäivien valmistelun aloittamista.

Sääntöihin on lisäksi tarpeen tehdä eräitä teknisiä muutoksia, kuten kirjoitusvirheiden korjauksia sekä kirjoitusasun yhdenmukaistamista.

Ehdotus uusiksi säännöiksi on esityslistan liitteenä 23.1. Esityslistan liitteinä 23.2 ja 23.3 ovat voimassa olevat säännöt suomeksi ja ruotsiksi, joihin ehdotetut muutokset on merkitty.

Sääntöihin ehdotettavat muutokset:

- 1, 7, 11, 12, 13 ja 22 §:ään tehdään teknisiä korjauksia, kuten kirjoitusvirheiden oikaisuja ja kirjoitusasun yhdenmukaistamista.

Muutokset esitellään tarkemmin esityslistan liitteissä 23.2. ja 23.3.

Ruotsinkielisissä säännöissä ei ole muita korjattavia kirjoitusvirheitä kuin 13 §:n kuntien äänimäärän määräytymistä koskeva kohta.

Ehdotus Valtuuskunta hyväksyy liitteenä 23.1 olevat Kuntaliiton muutetut säännöt.

Päätös

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Ida Sulin, p. 050 357 8527
Nina Eriksson, p. 050 569 5301

24
Eropyyntö Kuntaliiton hallituksen jäsenen tehtävästä ja täydennysvalinta

Kuntaliiton hallituksen jäsen Caius Forsberg on 5.6.2026 ilmoittanut eroavansa Kuntaliiton hallituksen jäsenen tehtävästä tultuaan valituksi Keski-Suomen elinvoimakeskuksen elinkeino-osaston päälliköksi. Forsbergin kotikunta on Jyväskylä ja hän edustaa Kokoomusta.

Kuntaliiton sääntöjen 23 §:n mukaan hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Kuntaliiton sääntöjen 21 §:n mukaan valtuuskunnan tehtäviin kuuluu valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Ehdotus

Valtuuskunta valitsee hallitukseen uuden jäsenen Caius Forsbergin tilalle. Uuden jäsenen tulee edustaa Kokoomusta.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Nina Eriksson, p. 050 569 5301

25
Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä

Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsen Oskari Siitari on 15.9.2026 pyytänyt eroa valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä. Siitari edustaa valtuuskunnassa Vihreitä.

Kuntaliiton sääntöjen 15 §:n mukaan Kuntapäivät valitsee valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet seuraaviin varsinaisiin Kuntapäiviin kestäväksi toimikaudeksi, joten valtuuskunnan täydentäminen ei ole mahdollista toimikauden aikana. Uutta varajäsentä ei näin ollen valita.

Ehdotus

Valtuuskunta toteaa, että

- Oskari Siitari on 15.9.2026 eronnut valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä ja että
- valtuuskunnan täydentäminen ei ole mahdollista toimikauden aikana eikä uutta varajäsentä valita.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Nina Eriksson, p. 050 569 5301

26
Seuraava kokous

Kuntaliiton sääntöjen 22 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalis-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2027 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous on torstaina 27.5.2027 ja syyskokous on torstaina ja perjantaina 25.-26.11.2027.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi, että valtuuskunnan kevätkokous on torstaina 27.5.2027.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Nina Eriksson, p. 0505 569 5301

27
Muut asiat

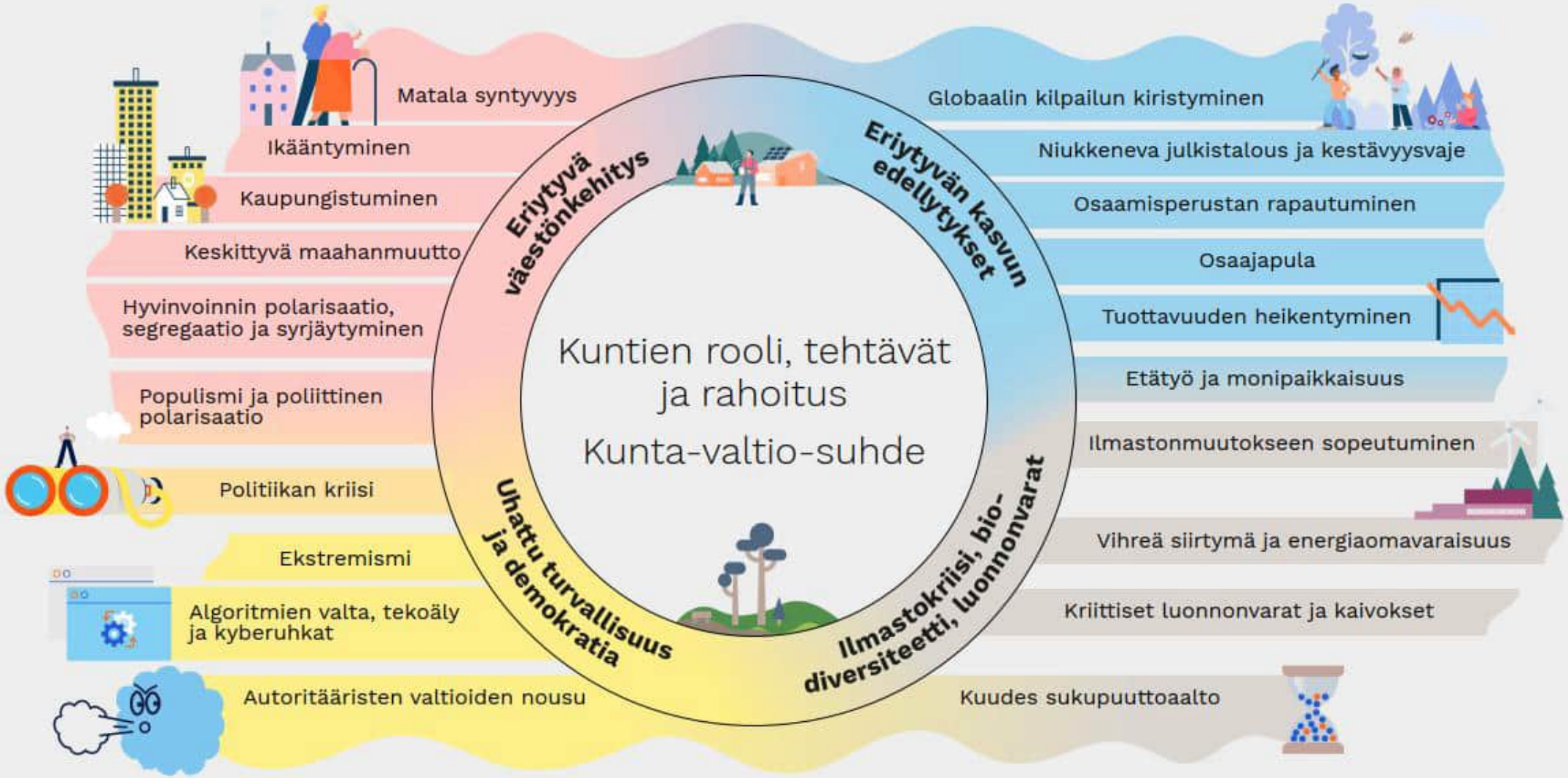
28
Kokouksen päättäminen

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

Vahvat kunnat, menestyvä Suomi

Kuntaliiton strategialuonnos 2027–2030

Kuntien toimintaympäristöä haastavat muutosilmiöt

Kuntaliitto: Vaikuttava kumppani ja uudistaja

Missio:

- Elävä itsehallinto sekä toimiva kunta-valtiosuhde
- Kuntien tehtävien ja rahoituksen tasapaino
- Kuntien toimintavapaudet mahdollistava lainsäädäntö

Toimintaperiaatteet:

- Askeleen edellä
- Yhteistyötä yli rajojen
- Uudistava kulttuuri

Strategiset painopisteet:

1. Kuntien, palvelurakenteiden, rahoituksen ja sääntelyn uudistaminen
2. Kuntademokratia
3. Kuntien tuottavuuskehitys
4. Varautuminen ja turvallisuus
5. Kaupunkien kasvuedellytykset

Jatkuva laadukas perustoiminta:
edunvalvonta, neuvontapalvelut, verkostot, tieto & T&K-toiminta, viestintä

Visio:

”Vahvat kunnat, menestyvä Suomi”

KUNTALIITTO Kommunförbundet

Toimintaperiaatteet

Askeleen edellä

- Olemme vaikuttava **kuntien edunvalvoja ja kunnista käytävän keskustelun rohkea suunnannäyttäjä**. Luotaamme jatkuvasti toimintaympäristöämme sekä kunnista käytävää keskustelua, huolia ja ratkaisuehdotuksia. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin, tukea kuntia ja nostaa kunnille tärkeitä asioita julkiseen keskusteluun.

Yhteistyötä yli rajojen

- Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä **verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä.** Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme **rajoja ylittävää yhteistyötä** kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä. Huolehdimme asiakasymmärryksestämme ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämisessä. Vahvistamme kumppanuuttamme Kuntaliitto-konsernissa.

Uudistava kulttuuri

- Olemme **uudistumiskykyinen organisaatio**, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on tasapainossa. Muodostamme tarkoituksenmukaisia ratkaisutiimejä yhteisten tavoitteiden ympärille joustavasti, ja **tuemme kuntien uudistumista**. Kehitämme osaamistamme ja toimintatapojamme. Vaalimme kaksikielisyyttä ja vahvistamme sen hyödyntämistä voimavarana.
- Valjastamme **tiedon ja tekoälyn** entistä vahvemmin Kuntaliiton vaikuttavuuden hyödyksi. Tämä edellyttää, että tieto on yhteistä ja tarkoituksenmukaisella tavalla hallinnoitua, myös Kuntaliitto-konsernin tasolla. Laadimme ja toteutamme Kuntaliitto-konsernin data-ja AI-linjaukset ja toimintamallin. Tekoälyn hyödyntämistä lisätään Kuntaliitossa erityisesti neuvontapalveluissa ja lausuntoprosesseissa, kuntien toiminta- ja taloustiedon analyysissä sekä väestö- ja muissa ennusteissa.

Visio: Vahvat kunnat, menestyvä Suomi

- Suomen menestys tehdään kunnissa ja kaupungeissa. Kasvu, osaaminen, hyvinvointi ja turvallinen arki syntyvät siellä, missä ihmiset elävät.
- Kunnallinen itsehallinto ja paikallinen päätöksenteko ovat suomalaisen demokratian kivijalka. Kuntien tarjoaman arjen käyttöliittymän varaan on rakennettu maailman onnellisimman kansan hyvinvointiyhteiskunta, eikä tätä perustaa tule murentaa.
- Samalla kuitenkin tarvitaan näkemystä ja rohkeutta uudistaa kuntia ja palvelurakenteita, jotka on alun perin rakennettu toisenlaisen ajan tarpeisiin.
- Kuntien tulee olla riittävän vahvoja vastatakseen nopeasti muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin. Niillä tulee olla riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä vapaus tehtäviensä toteuttamiseen.
- Kun vahvat kunnat luovat perustan kasvulle ja hyvinvoinnille, Suomi menestyy. Ne tarjoavat maaperän, jossa talous, kulttuuri, teknologia ja yhteiskunta voivat kasvaa ja kukoistaa. Ne ovat paikkoja, joissa ideat syntyvät, yritykset menestyvät ja ihmiset voivat löytää mahdollisuuksia kehittää itseään ja ympäristöään.

Koko Kuntaliiton yhteiset strategiset painopisteet

1. **Kuntien, palvelurakenteiden, rahoituksen ja sääntelyn uudistaminen**
2. **Kuntademokratia 2.0**
3. **Kuntien tuottavuuskehitys**
4. **Varautuminen ja turvallisuus**
5. **Kaupunkien kasvuedellytykset**

Painopisteissä linjataan *mitä* Kuntaliitto niissä tavoittelee – strategiaan perustuvassa vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa linjataan tarkemmin *miten ja millä keinoin*.

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

1. Kuntien, palvelurakenteiden, rahoituksen ja sääntelyn uudistaminen

Haaste:

Syntyvyyden lasku, ikääntyminen, keskittyvä maahanmuutto ja kaupungistuminen vaikeuttavat ennennäkemättömällä tavalla kuntien mahdollisuuksia järjestää palveluita kuntalaisille. Muutos on vääjäämätön ja merkittävä niin väestöään menettävissä kunnissa kuin kasvavissa kaupungeissakin.

Samaan aikaan osaamistaso on saatava nousuun ja lasten ja nuorten hyvinvoinnista on huolehdittava.

Nyt tarvitaan rohkeutta uudistua ja uskallusta kokeilla, sillä kunta- ja palvelurakenteet on rakennettu toisenlaisen ajan tarpeisiin, ja yhtenäiskuntamallista on tosiasiallisesti jo luovuttu.

Tavoitteemme:

- **Kuntia ja palvelurakenteita uudistetaan vastaamaan väestönmurroksen ja talouden haasteita sekä osaamistason nostamisen vaatimuksia.**
- **Kuntien rahoitusjärjestelmä uudistetaan vastaamaan kuntien nykyisiä tehtäviä.**
- **Kuntia koskevaa sääntelyä ja ohjausta järkevöitetään, arvioidaan sekä kehitetään systemaattisesti, kunnan monialaisuus huomioiden.**
- **Kunta–hyvinvointialue-suhde toimii hyvin kumppanuudessa ja TE-uudistuksen jälkeisen elinvoimakunnan edellytykset onnistua ovat kunnossa.**

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

2. Kuntademokratia

Haaste:

Kunnallinen itsehallinto ja paikallinen päätöksenteko ovat suomalaisen demokratian kivijalka. Niiden varaan rakennetaan myös tulevaisuuden ratkaisut.

Edustuksellinen kuntademokratia on yhä suuremmissa vaikeuksissa. Äänestysaktiivisuus on ennätysmatalalla tasolla, ehdokkaiden määrä on vähentynyt voimakkaasti ja osassa kuntia on vaikeuksia saada riittävästi ehdokkaita uusiin toimielimiin. Vain runsas kolmannes kuntalaisista on kiinnostuneita oman kunnan politiikasta ja hyvin harva vaaliehdokkuudesta, erityisesti nuoret.

Monet suomalaiset kokevat, ettei heillä ole mahdollisuutta tuoda kuuluviin omaa mielipidettään kunnissa tehtäviin päätöksiin.

Tavoitteemme:

- **Kuntademokratia koetaan merkitykselliseksi ja osallistavaksi**
- **Kuntien päätöksenteko on toimivaa ja luottamukseen perustuvaa**
- **Osallistumisen tavat uudistuvat ja täydentävät edustuksellista demokratiaa**

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

3. Kuntien tuottavuuskehitys

Haaste:

Toimintaympäristön muutoksissa ja tiukkenevan taloustilanteen vallitessa kuntien odotetaan tekevän osansa kuntatalouden kestävyyttä, tuottavuutta ja tuloksellisuutta vahvistavissa toimintatapojen ja rakenteiden muutoksissa.

Yhteiskuntamme digitalisoituu vauhdilla, ja kuntien on kyettävä hyödyntämään sen mahdollisuuksia. Tuottavuushyötyjen todentamista ja mittaamista varten tarvitaan vertailukelpoista dataa ja yhteisiä toimintatapoja. Digikehittämisen ytimessä on toimintakulttuurin muutos ja johtaminen sekä julkishallinnon yhteinen digitaalinen perusta.

Tavoitteemme:

- **Kuntien tuottavuus ja vaikuttavuus paranevat kestävästi**
- **Kunnilla on edellytykset hyödyntää dataa ja digitalisaatiota**
- **Sääntely mahdollistaa palvelujen uudistamisen ja kokeilut**

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

4. Varautuminen ja turvallisuus

Haaste:

Kuntien turvallisuustoimintaympäristö on muutoksessa. Suurvaltapolitiikan ja autoritääristen johtajien nousun tuoma arvaamattomuus, hybridi sodankäynti ja kyberuhat, konfliktien vaikutukset öljyn saatavuuteen ja sen kerrannaisvaikutukset hintoihin tuovat epävakautta. Ilmaston muutoksen torjunnan ohella myös sen aiheuttamiin seurauksiin on sopeuduttava ja varauduttava.

Kuntien rooli kriisitilanteisiin varautujana, kriittisen infran ja tietojärjestelmien suojaajana ja arjen palveluiden turvaajana myös poikkeustilanteissa on kasvattanut merkitystään.

Maan rajojen sisällä polarisaatio, rasismin voimistuminen, segregaatio ja pahoinvoinnin lisääntyminen luovat maaperää jengiytymiselle, ekstremismille ja nuorten raaistuneelle väkivaltarikollisuudelle. Kuntien työ lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden edistämiseksi luo turvallista kasvuympäristöä ja vahvistaa resilienssiä ja uskoa tulevaan.

Tavoitteemme:

- **Kunnat ovat ennakoivia ja kokonaisturvallisia toimijoita**
- **Kuntien kyky selviytyä häiriöistä ja kriiseistä vahvistuu**
- **Turvallinen arki toteutuu kaikille kuntalaisille – myös verkossa**

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

5. Kaupunkien kasvuedellytykset

Haaste:

Suomi ei kykene ratkomaan yhä monimutkaisempia globaaleja haasteita ilman menestyviä kaupunkeja.

Kaupunkien tulee kyetä toimimaan vetureina kansallisessa ja kansainvälisessä kehityksessä. Tarvitsemme talouskasvua ja sitä tukevaa tuottavuuden kasvua. Kaupungit toimivat innovaatioiden, yrittäjyyden ja työpaikkojen keskittyminä. Niillä on merkittävä vaikutus talouskehitykseen niin paikallisella kuin kansallisellakin tasolla. Myös vihreän siirtymän työpaikoilla on vahva urbaani painotus.

Kaupunkien merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa sekä sivistyksen ja kulttuurielämän että korkeatasoisen koulutuksen ytimessä. Kaupungit tarjoavat palveluita koko kaupunkiseudulle ja jopa valtakunnallisesti. Kaupunkien kulttuuritarjonta vahvistaa yhteisöjen yhteenkuuluvuutta ja ylläpitää kaupunkien vetovoimaa.

Myös ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnassa kaupungit ovat keskeisessä asemassa. Monet suomalaiset kaupungit ovat tehneet merkittäviä käytännön toimia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi, ja toimivat näin esikuvina koko maalle.

Kaupungit kohtaavat yhä monimutkaisempia sosiaalisia haasteita, kuten segregaatiota, eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.

Kaupunkien rooli kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on ratkaiseva.

Tavoitteemme:

- **Kaupungit vahvistavat Suomen kasvua ja kilpailukykyä**
- **Osaajien saatavuus, väestönkehitys ja maahanmuutto tukevat kasvua**
- **Kestävä kaupunkikehitys ja elinvoima etenevät rinnakkain**

Jatkuva laadukas perustoiminta

Edunvalvonta: Aloitteet, lausunnot, työryhmät, eduskuntakuulemiset ja vaikuttamistapaamiset

Neuvontapalvelut: vahvaan osaamiseen perustuvaa henkilökohtaista neuvontaa

Verkostot: edunvalvonnan tuki ja vaikuttaminen, yhteistyö, vertaistuki

Tieto ja T&K-toiminta: uusi tieto ja analytiikka, selvitykset ja tutkimukset, ratkaisumallit, muutostukiprojektit, verkostoprojektit

Viestintä: aktiivinen viestintä ja kampanjat

Kuntaliiton ohjausasiakirjat

Linjausdokumentit
- Hallitusohjelmatavoitteet
- Laaja-alaiset temaattiset kannanotot tai lausunnot

Strategia

Toimintasuunnitelma
- Valinnat siitä, miten strategiaa toteutetaan vuositasolla: kärkitoimenpiteet & keinot

Talousarvio

Strategiset ohjelmat / projektit / kampanjat

Pysyväluonteiset asiakirjat
Yhdistyksen säännöt, toimivallan jako, toiminnan ja talouden ohjeet

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

Kuntaliiton toimintasuunnitelma 2027

Hallitus / valtuuskunta

Kuntaliitto: Vaikuttava kumppani ja uudistaja

Missio:

- Elävä itsehallinto sekä toimiva kunta-valtiosuhde
- Kuntien tehtävien ja rahoituksen tasapaino
- Kuntien toimintavapaudet mahdollistava lainsäädäntö

Toimintaperiaatteet:

- Askeleen edellä
- Yhteistyötä yli rajojen
- Uudistava kulttuuri

Strategiset painopisteet:

1. Kuntien, palvelurakenteiden, rahoituksen ja sääntelyn uudistaminen
2. Kuntademokratia
3. Kuntien tuottavuuskehitys
4. Varautuminen ja turvallisuus
5. Kaupunkien kasvuedellytykset

Jatkuva laadukas perustoiminta:
edunvalvonta, neuvontapalvelut, verkostot, tieto & T&K-toiminta, viestintä

Visio:

”Vahvat kunnat, menestyvä Suomi”

KUNTALIITTO Kommunförbundet

Toimintaympäristömme näkymä vuodelle 2027

- **Kuntien talouden tila pysyy mukaan tiukkana 2027.**
  - Taustalla valtionosuuksien leikkaukset, verokertymien heikko kehitys sekä sotehännät.
  - Talouden kääntyminen kasvuun vaikuttaa kuntien talouteen viiveellä. Vihreän siirtymän ja puolustusteollisuuden kunnissa kasvu tuntuu nopeimmin. Työllisyyden sakkomaksut juoksevat kunnes työmarkkinakin kääntyy – jos talous pysyy kasvusuuntaisena.
  - Taloudellisesti heikoimmat kunnat ovat alle 5000 asukkaan kuntia. Ilman uudistumiskykyä kriisikuntamenettelyyn nousevien kuntien määrä moninkertaistuu tulevina vuosina. Sopeuttamistoimenpiteet jatkuvat ja kuntaveron korotuksia nähdään.
  - Euroopan unionin neuvosto asetti Suomen liiallisen alijäämän menettelyyn tammikuussa 2026, ja parlamentaarisesti sovittu velkajarru sitoo myös tulevien hallitusten käsiä.
  - Kuntakentälle ei ole tulossa valtiolta lisärahaa. Pikemminkin edessä on paljon ennalta-arvaamattomia muutoksia.
- **Vaalivuonna vaikutetaan aktiivisesti tulevaan hallitusohjelmaan**:
  - Uudistetaan kuntia ja palvelurakenteita
  - Lisätään tuottavuutta uudistamalla toimintatapoja
  - Kehitetään yhteistyötä ja korjataan TE-palveluja
  - Nostetaan osaamis- ja koulutustasoa
- **Kuntien parlamentaarinen tulevaisuustyö jatkuu**
  - Parlamentaarinen kuntien tulevaisuustyö jatkuu seuraavan ministerin johdolla vuoden 2027 loppuun.

1. Kuntien, palvelurakenteiden, rahoituksen ja sääntelyn uudistaminen

Kärkitoimenpiteet 2027

- Tuemme parlamentaarisen ryhmän onnistumista tiedon tuotannolla ja strategisella viestinnällä.
- Tuotamme tietoa rahoitusjärjestelmän uudistamisen tueksi ja teemme vaikuttamistyötä uudistuksen toteutumiseksi.
- Vaikutamme kuntia koskevan sääntelyn ja ohjauksen järkevöittämiseen sekä lainsäädännön arvioinnin kehittämiseen.
- Vahvistamme kuntien ja hyvinvointialueiden sekä ministeriöiden välistä vuoropuhelua yhdyspintakysymyksissä. Tuemme kuntien hyvinvointityötä ja tiedolla johtamista.
- Tuemme kuntien elinvoimatyötä ja työllisyysroolin vahvistumista selvityksin ja kehityshankkein. Edistämme tarvittavia korjauksia TE-lainsäädäntöön.
- Tuemme kuntien yhteistyön vahvistumista koulutuksen järjestämisessä. Edistämme koulutusjärjestelmän yhtenäisyyttä ja kuntien edellytyksiä toimeenpanna osaamistakuu vaikuttavasti. Selvitämme etäyhteyksin toteutuvan opetuksen nykytilaa ja edistämme sen mahdollistamista lainsäädännössä.

Tavoitteemme 2027-2030:

- **Kuntia ja palvelurakenteita uudistetaan vastaamaan väestönmurroksen ja talouden haasteita sekä osaamistason nostamisen vaatimuksia.**
- **Kuntien rahoitusjärjestelmä uudistetaan vastaamaan kuntien nykyisiä tehtäviä.**
- **Kuntia koskevaa sääntelyä ja ohjausta järkevöitetään, arvioidaan sekä kehitetään systemaattisesti ja kunnan monialaisuus huomioiden.**
- **Kunta–hyvinvointialue-suhde toimii hyvin kumppanuudessa ja TE-uudistuksen jälkeisen elinvoimakunnan edellytykset onnistua ovat kunnossa.**

Kuntademokratia

Kärkitoimenpiteet 2027

- Toteutamme Kuntademokratian suunta –ohjelman:
  - Tarjoamme konkreettisia ratkaisuja kuntademokratian pelastamiseksi laatimamme demokratiapoliittisen asiakirjan mukaisesti
  - Vaikutamme hallitusohjelmaan tavoitteenamme sähköisen äänestämisen kokeilu kuntavaaleissa 2029 kyberturvallisuus huomioiden.
  - Toteutamme aktiivista viestintää.
- Vahvistamme luottamushenkilöiden ja kuntajohdon yhteisiä johtamisen kyvykkyyksiä sekä hyvää keskustelukulttuuria projektein ja valmennuksin.

Tavoitteemme 2027-2030:

- **Kuntademokratia koetaan merkitykselliseksi ja osallistavaksi**
- **Kuntien päätöksenteko on toimivaa ja luottamukseen perustuvaa**
- **Osallistumisen tavat uudistuvat ja täydentävät edustuksellista demokratiaa**

Kuntien tuottavuuskehitys

Kärkitoimenpiteet 2027

- Toteutamme Älykäs kuntatuottavuus –ohjelman jonka osina:
  - Kiihdyttämö kuntien kehittämisen tukena
  - Tuottavuuden mittaaminen tietopohjana
  - Johtamisen ja kyvykkyyksien kehittäminen tuottavuuden mahdollistajana
  - Yhteisen digitaalisen perustan kehittäminen.
- Vaikutamme digitalisaation, tiedon liikkuvuuden ja palveluiden kehittämisen esteiden purkamiseksi
- Vaikutamme kuntien kokeilulainsäädännön säätämiseksi

Tavoitteemme 2027-2030:

- **Kuntien tuottavuus ja vaikuttavuus paranevat kestävästi**
- **Kunnilla on edellytykset hyödyntää dataa ja digitalisaatiota**
- **Sääntely mahdollistaa palvelujen uudistamisen ja kokeilut**

Varautuminen ja turvallisuus

Kärkitoimenpiteet 2027

- Vahvistamme kuntien kykyä **johtaa varautumista kokonaisuutena** – ennakoivaa riskienhallintaa, tiedolla johtamista ja turvallisuuskulttuuria osana kunnan normaalia toimintaa.
- Vahvistamme pysyviä ja riittävästi resursoituja **yhteistyörakenteita ja kumppanuuksia** kokonaistuvallisuuden vahvistamiseksi (kunnat, muut viranomaiset ja yhteisöt)
- Tuemme **ennaltaehkäisevän turvallisuustyön** toimintamalleja.
- Edistämme sitä, että varautumisen kehittämisessä huomioidaan **ilmastonmuutoksen** aiheuttamat luonnon- ja sään ääri-ilmiöt joihin vastataan kunnissa
- Vahvistamme kuntien toiminnan ja palveluiden **digitaalista turvallisuutta** rakentamalla yhteistä tietopohjaa, toteuttamalla selvityksiä ja kehityshankkeita sekä hyödyntämällä yhteistyöverkostoja ja uusia teknologioita.

Tavoitteemme 2027-2030:

- **Kunnat ovat ennakoivia ja kokonaisturvallisia toimijoita**
- **Kuntien kyky selviytyä häiriöistä ja kriiseistä vahvistuu**
- **Turvallinen arki toteutuu kaikille kuntalaisille – myös verkossa**

Kaupunkien kasvuedellytykset

Kärkitoimenpiteet 2027

- Vaikutamme kaupunkien toimintaedellytyksien paranemiseen ja pidämme esillä kaupunkien avainasemaa ja –roolia kestävyyden saavuttamisessa.
- Vaikutamme EU-rahoituksen turvaamiseen kaupunkikehitykseen ja liikenteen kaupunkisolmukohtiin.
- Vaikutamme siihen, että MAL-sopimuskäytäntöjä jatketaan ja ne tukevat kasvua ja kestävää kaupunkikehitystä.
- Vaikutamme työperäisen maahanmuuton sujuvoittamiseksi ja osaajien houkuttelemiseksi ja pitovoiman kasvattamiseksi.
- Edistämme asuntopolitiikan visiota.
- Käynnistämme kehittämishankkeita maankäyttö- ja maapolitiikka- sekä tontinluovutusprosessien sujuvoittamiseksi sekä hallinto- ja toimintamallien kehittämiseksi kaupunkiseutujen elinvoimatyössä.
- Vaikutamme siihen, että kaupungeilla ja kunnilla on jatkossakin mahdollisuudet pitkäjänteiseen yhdyskuntakehittämiseen, maankäytön suunnitteluun ja kaavojen toteuttamiseen.
- Kirkastamme näkemystä toimivista keinoista segregaation ehkäisemiseksi.
- Tuemme kaupunkeja ja kuntia hiilineutraaliuteen pyrkimisessä, ilmastonmuutokseen sopeutumisessa sekä luonnon monimuotoisuuteen ja luontokadon pysäyttämiseen liittyvien lainsäädäntöuudistusten toimeenpanossa.

Tavoitteemme 2027-2030:

- **Kaupungit vahvistavat Suomen kasvua ja kilpailukykyä**
- **Osaajien saatavuus, väestönkehitys ja maahanmuutto tukevat kasvua**
- **Kestävä kaupunkikehitys ja elinvoima etenevät rinnakkain**

Sisäistä kehittämistä

Kärkitoimenpiteet 2027

Uudistamme Kuntaliiton toimintaprosesseja AI-yhteensopiviksi

Otamme käyttöön uudet toimitilat ja tiivistämme yhteistyötämme FCG:n kanssa

Toteutamme InHouse-lainsäädäntöön vaikuttamisen arvioinnin

Strategiakirjaukset: Uudistuva kulttuuri

Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on tasapainossa. Muodostamme tarkoituksenmukaisia ratkaisutiimejä yhteisten tavoitteiden ympärille joustavasti, ja tuemme kuntien uudistumista. Kehitämme osaamistamme ja toimintatapojamme. Vaalimme kaksikielisyyttä.

Valjastamme tiedon ja tekoälyn entistä vahvemmin Kuntaliiton vaikuttavuuden hyödyksi. Tämä edellyttää, että tieto on yhteistä ja tarkoituksenmukaisella tavalla hallinnoitua, myös Kuntaliitto-konsernin tasolla. Laadimme ja toteutamme Kuntaliitto-konsernin data-ja AI-linjaukset ja toimintamallin. Tekoälyn hyödyntämistä lisätään Kuntaliitossa erityisesti neuvontapalveluissa ja lausuntoprosesseissa, kuntien toiminta- ja taloustiedon analyysissä sekä väestö- ja muissa ennusteissa.

SUOMEN KUNTALIITTO RY
TALOUSARVIO
2027

Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen kokous 29.10.2026

Sisällysluettelo

		Sivu
1	**Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvio**	**3**
1.1	**Yleistä**	**3**
1.2	**Tuotot**	**4**
1.3	**Henkilöstökulut ja henkilöstö**	**4**
1.4	**Muut kulut**	**4**
1.5	**Suomen kuntasäätiö sr:n vaikutus Suomen Kuntaliitto ry:n budjettiin**	**5**
1.6	**Sijoitus- ja rahoitustoiminta**	**5**
1.7	**Tutkimus- ja kehittämistoiminta**	**6**

Liitteet

1 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenyydet yhteisöissä 2027
2 Suomen Kuntaliitto ry:n kuntakohtaiset jäsenmaksut 2027
3 Suomen Kuntaliitto ry:n maksullisten palvelujen ja tuotteiden laskutusperusteet vuonna 2027
4 Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikka 2027

1 SUOMEN KUNTALIITTO RY:N TALOUSARVIO VUODELLE 2027

1.1 Yleistä

Vuoden 2027 budjetissa esitettävä varsinaisen toiminnan tulos on -8,2 milj. euroa.

AVAINLUKUJA (milj. euroa)		Varsinaisen toiminnan tulos	Henkilöstö-kulut	Muut kiinteät kulut	Tulos
Toteutunut	2024	-3,5	12,1	8,1	+4,1
Toteutunut	2025	-4,8	12,3	9,0	+0,2
Budjetti	2026	-6,5	12,6	9,3	-1,4
Ennuste	2026	-5,4	12,9	8,7	+2,0
Budjetti	2027	-8,2	13,4	11,0	-1,6

TULOSLASKELMA (1000 euroa)	**Budjetti 2027**	**Ennuste 2026**	**Budjetti 2026**	**Toteuma 2025**	**Toteuma 2024**
TUOTOT					
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	592	682	455	1 214	707
Ulkoinen rahoitus	3 179	3 105	2 467	2 904	3 648
Jäsenmaksut	12 380	12 362	12 382	12 382	12 375
Tuotot yhteensä	**16 151**	**16 148**	**15 303**	**16 500**	**16 730**
KUSTANNUKSET					
Palkat ja palkkiot	-11 162	-10 757	-10 540	-10 374	-10 254
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-2 189	-2 108	-2 013	-1 893	-1 870
Henkilöstökulut yhteensä	**-13 351**	**-12 864**	**-12 553**	**-12 267**	**-12 124**
Poistot	-62	-3	-3	-3	-4
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-661	-442	-691	-382	-346
Vuokrat	-972	-1 459	-1 499	-1 457	-1 439
Ict-kulut	-1 561	-1 573	-1 607	-1 533	-1 587
Matkat	-559	-436	-525	-497	-395
Ulkopuoliset palvelut	-6 147	-3 936	-4 106	-4 257	-3 476
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-221	-165	-207	-190	-149
Muut toimintakulut	-831	-660	-658	-720	-664
Muut kulut yhteensä	**-10 952**	**-8 670**	**-9 293**	**-9 038**	**-8 056**
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	**-24 365**	**-21 538**	**-21 849**	**-21 308**	**-20 184**
TOIMINNALLINEN TULOS	**-8 214**	**-5 390**	**-6 546**	**-4 808**	**-3 454**
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	6 578	8 165	5 148	4 985	7 310
Verot					259
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	**-1 636**	**2 775**	**-1 398**	**177**	**4 115**

1.2 Tuotot

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokratuotot yhteensä on budjetoitu vuodelle 2027 0,6 milj. euroksi vuoden 2026 budjetin ollessa 0,5 milj. euroa (vuoden 2025 toteuma oli 1,2 milj. euroa).

Asiantuntijapalvelujen myyntiä on vuoden 2027 budjetissa 0,2 milj. euroa (budjetti vuonna 2026 0,2 milj. euroa, vuoden 2025 myynti 0,2 milj. euroa).

Ansio- ja kunniamerkkien myynnin arvioidaan vuoden 2027 budjetin olevan 0,2 milj. euroa (budjetti vuonna 2026 0,2 milj. euroa, vuoden 2025 myynti 0,6 milj. euroa).

Muita tuloja on vuoden 2027 budjetissa 0,2 milj. euroa (budjetti vuonna 2026 0,1 milj. euroa, vuoden toteutuma 2025 0,5 milj. euroa).

Ulkoinen rahoitus on vuoden 2027 budjetissa 3,2 milj. euroa. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkoinen rahoitus on 2,0 milj. euroa. Kuntasäätiöltä on budjetoitu vuokratukea 0,6 milj. euroa. Muuta ulkoista rahoitusta on budjetoitu 0,7 milj. euroa.

Valtuuskunnassa 21.5.2026 tehdyn päätöksen mukaisesti vuoden 2027 budjetissa kuntien jäsenmaksut ovat 12,0 milj. euroa. Koulutuskuntayhtymien yhteistyö-jäsenmaksujen ja maakuntaliittojen palvelumaksujen budjetti on 0,4 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan tuottojen yhteismäärä vuoden 2027 budjetissa on 16,2 milj. euroa (budjetti 2026 15,3 milj. euroa, toteutunut vuonna 2025 16,5 milj. euroa).

1.3 Henkilöstökulut ja henkilöstö

Vuoden 2027 budjetin henkilöstökulut ovat 13,4 milj. euroa vuoden 2026 budjetin ollessa 12,6 milj. euroa, toteutunut vuonna 2025 oli 12,3 milj. euroa.

Näihin kuluihin sisältyy luottamushenkilöhallinnon kokouspalkkiot ja ansionmenetyskorvaukset 0,3 milj. euroa (budjetti 2025 0,4 milj. euroa, toteutunut vuonna 2024 0,3 milj. euroa).

Vuoden 2027 henkilöstöbudjetissa on keskimäärin 130,8 henkilötyövuotta. Vuoden 2026 budjetoitu työpanos on 128,7 henkilötyövuotta ja vuoden 2026 ennuste on 128,4. Vuonna 2025 työpanos oli 125,1 henkilötyövuotta.

Suomen Kuntaliiton henkilöstön työpanos HTV

B2027	B2026	E2026	T2025	T2024
130,8	128,7	128,4	125,1	124,7

1.4 Muut kulut

Muut henkilöstökulut ovat budjetissa 2027 0,7 milj. euroa vuoden 2026 budjetin ollessa 0,7 milj. euroa. Vuoden 2025 toteuma oli 0,4 milj. euroa.

Matkakulut ovat budjetissa 2027 0,6 milj. euroa vuoden 2026 budjetin ollessa 0,5 milj. euroa. Vuoden 2025 toteuma oli 0,5 milj. euroa.

Markkinointi-, suhdetoiminta ja edustus ovat vuoden 2027 budjetissa 0,2 milj. euroa vuoden 2026 budjetin ollessa 0,2 milj. euroa. Vuonna 2025 nämä kulut olivat yhteensä 0,2 milj. euroa.

Vuokrat ovat vuoden 2027 budjetissa 1,0 milj. euroa (vuoden 2026 budjetissa 1,5 milj. euroa, vuosi 2025 toteuma 1,5 milj. euroa). Vuoden 2027 budjetissa vuokra toimitiloista Kuntatalossa on 0,6 milj. euroa.

ICT-kulut ovat vuoden 2027 budjetissa 1,6 milj. euroa, vuoden 2026 budjetissa 1,6 milj. euroa ja vuoden 2025 toteuma 1,5 milj. euroa.

Ulkopuoliset palvelut ovat vuoden 2027 budjetissa 6,1 milj. euroa. Vuoden 2026 budjetissa ulkopuoliset palvelut olivat 4,1 milj. euroa ja vuoden 2025 toteuma 4,3 milj. euroa.

Muut toimintakulut, johon sisältyy mm. kokous- ja neuvottelukulut, jäsenmaksut ja vakuutukset ovat vuoden 2027 budjetissa 0,8 milj. euroa. Vastaava luku oli vuoden 2026 budjetissa 0,7 milj. euroa ja toteuma vuonna 2025 oli 0,7 milj. euroa.

1.5 Suomen kuntasäätiö sr:n vaikutus Suomen Kuntaliitto ry:n budjettiin

Vuoden 2027 budjetissa on otettu huomioon Suomen kuntasäätiön tukea 2,5 milj. euroa, josta liiton käytössä oleviin toimitiloihin kohdistuu vuokratukena 0,6 milj. euroa, t&k-toimintaan tukena 1,4 milj. euroa ja muihin kohteisiin 0,5 milj. euroa.

1.6 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Suomen Kuntaliitto ry:n hallitus päättää sijoituspolitiikasta vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Sijoituspolitiikan (liite 4) mukaan Kuntaliitto toteuttaa sijoitussalkun (markkina-arvo 126,0 milj. euroa, 30.9.2026) sijoituspäätökset varainhoitajien kautta, joita tällä hetkellä on kolme: Aktia, Evli ja Nordea Asset Management.

Sijoitukset tehdään pääsääntöisesti sijoitusrahastojen kautta. Varainhoidosta raportoidaan säännöllisesti liiton hallitukselle. Kustannustehokkaan hinnoittelun varmistamiseksi tarve varainhoitajien kilpailutukseen arvioidaan hallituksen toimesta vähintään 5 vuoden välein.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot

(1000 euroa)	Bud 2027	Bud 2026	Tot 2025	Tot 2024
Sijoitussalkku	3 750	3 300	4086	3 650
Osingot	2 800	1 800	826	3 200
Muut rah.toim.tuotot	60	50	157	460
YHTEENSÄ	6580	5 150	4985	7 310

1.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Vuoden 2027 budjetissa tutkimus- ja kehittämistoimintaan on budjetoitu yhteensä 3,2 milj. euroa, josta Kuntaliiton oma panostus on 1,4 milj. euroa. Oma panostus koostuu ostettujen palveluiden lisäksi liiton oman henkilöstön työstä. Ulkopuolista rahoitusta on budjetoitu 1,8 milj. euroa, joka sisältää Kuntasäätiön yleisavustuksen 1,1 milj. euroa.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta on keskeinen keino liiton strategiatavoitteiden toteuttamisessa. Toiminta suuntautuu vahvasti liiton menestystekijöitä toteuttaviin projekteihin. Päätökset kehityspanosten kohdentamisesta tehdään joustavasti strategia- ja toimintaympäristön tilanne huomioiden. Toimintaa tasapainotetaan aktiivisen kehityssalkun johtamisen avulla.

Liite 1

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenyydet yhteisöissä ja vuosittainen jäsenmaksu (euroa)

Kotimaiset yhteisöt		
Elävät Kaupunkikeskustat ry	1 245	
Green Building Council Finland ry	1 188	
Helsingin seudun kauppakamari	1 885	
Julkishallinnon tarkastajat ry	60	
KIRA-InnoHub ry	2 750	
Liikenneturva	100	
MANK ry	1 000	
Nuorisoasuntoliitto ry	500	
Pank Ry	750	
Pohjola-Norden ry	280	
Sisäiset tarkastajat ry	240	
Skills Finland ry	1 600	
Suomalainen työ ry	109	
Suomen Elinkeino- ja kehitysyhtiöt SEKES ry	5 000	
Suomen Kylät ry, Finlands Byar rf	500	
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	400	
Suomen Strategisen Johtamisen Seura ry	190	
Suomen Uusyrityskeskukset ry	1 716	
Suomen Yrityskummit ry	3 000	
Taloustieteellinen Yhdistys ry	40	
TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry	941	
TIVIA ry	651	24 665
Kansainväliset **yhteisöt**		
Aisbl Conseil des Communes et Régions d'Europe	48 327	
Sveriges Kommunaljuridiska Förening (SKJF)	599	48 926
		73 591

Liite 2

Suomen Kuntaliitto ry:n kuntakohtaiset jäsenmaksut

Kuntaliiton jäsenmaksu:
Jäsenmaksu on 12 000 000 euroa, josta 3/4 kerätään asukasluvun 1) ja 1/4 verotettavien tulojen 2) perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta jäsenkunta maksaa asukaslukuperusteista jäsenmaksua 40 prosentilla alennettuna. Jos jäsenkunnan verotettavat tulot asukasta kohti ylittävät kaikkien kuntien keskimääräisen luvun (23971 €/as.), maksetaan keskiarvon ylittävältä osalta verotettaviin tuloihin perustuvaa jäsenmaksua 25 prosentilla alennettuna.

1) Asukasluku vuoden vaihteessa 31.12.2025 (lähde: Tilastokeskus)
2) Verotettavilla tuloilla tarkoitetaan maksuunpantua kunnallisveroa vastaavia verotettavia tuloja vuodelta 2023 (lähde: Verohallinto ennakkotieto 17.8.2026).

Kunta	**As.luku yhteensä 31.12. 2025**	**Verotettavat tulot/as. v. 2025 (as.luku 2024)**	**Jäsenmaksu vuonna 2027 Kunta-liitto €**
Koko maa	5 652 881	23 971	12 000 000
Alajärvi	8 982	16 842	21 759
Alavieska	2 384	17 427	5 807
Alavus	10 634	16 815	25 767
Asikkala	7 841	20 601	19 651
Askola	4 677	23 855	12 037
Aura	3 937	22 152	10 008
Akaa	16 429	22 030	41 636
Brändö	430	28 533	1 142
Eckerö	961	18 600	2 360
Enonkoski	1 271	17 608	3 103
Enontekiö	1 769	20 015	4 402
Espoo	325 716	31 530	629 337
Eura	11 005	22 257	28 000
Eurajoki	8 920	23 492	22 981
Evijärvi	2 267	18 227	5 556
Finström	2 625	20 764	6 577
Forssa	16 307	19 874	40 630

Föglö	512	20 883	1 280
Geta	512	15 094	1 219
Haapajärvi	6 441	17 804	15 738
Haapavesi	6 298	17 801	15 395
Hailuoto	912	21 597	2 311
Halsua	975	16 895	2 363
Hamina	19 113	23 116	49 033
Hammarland	1 644	19 610	4 075
Hankasalmi	4 436	17 793	10 853
Hanko	7 620	25 544	19 904
Harjavalta	6 565	21 925	16 671
Hartola	2 401	17 158	5 855
Hattula	9 346	24 481	24 196
Hausjärvi	7 862	23 134	20 151
Heinävesi	2 888	17 612	7 051
Helsinki	694 392	29 705	1 301 977
Vantaa	252 956	24 879	465 467
Hirvensalmi	2 023	19 111	5 012
Hollola	22 775	23 459	56 258
Huittinen	9 546	20 073	23 787
Humppila	2 074	19 546	5 151
Hyrynsalmi	1 984	17 119	4 818
Hyvinkää	47 015	25 790	100 697
Hämeenkyrö	10 249	21 093	25 817
Hämeenlinna	68 614	23 579	136 638
Heinola	17 694	20 874	44 466
Ii	9 755	19 228	24 139
Iisalmi	20 205	20 212	50 352
Iitti	6 329	19 949	15 783
Ikaalinen	6 704	18 609	16 503
Ilmajoki	12 405	20 789	31 117
Ilomantsi	4 293	17 242	10 456
Inari	7 244	23 528	18 602
Inkoo	5 391	26 929	14 182
Isojoki	1 771	17 886	4 334
Isokyrö	4 261	20 306	10 665
Imatra	24 345	21 893	58 297
Janakkala	15 867	23 405	40 802
Joensuu	79 129	19 881	148 412
Jokioinen	4 795	21 803	12 159
Jomala	5 817	24 266	15 018
Joroinen	4 494	20 339	11 250
Joutsa	4 079	17 365	9 921
Juuka	4 059	16 550	9 828
Juupajoki	1 663	19 768	4 134
Juva	5 569	18 317	13 697

Jyväskylä	149 895	21 736	272 817
Jämijärvi	1 663	18 092	4 067
Jämsä	19 020	21 298	47 958
Järvenpää	46 944	26 635	101 189
Kaarina	36 675	27 324	83 008
Kaavi	2 547	16 845	6 176
Kajaani	36 370	21 699	78 629
Kalajoki	12 155	18 889	30 007
Kangasala	34 379	24 968	77 292
Kangasniemi	4 952	18 512	12 209
Kankaanpää	12 508	18 950	30 832
Kannonkoski	1 137	16 981	2 772
Kannus	5 246	19 012	12 952
Karijoki	1 134	17 227	2 762
Karkkila	8 274	20 863	20 839
Karstula	3 514	17 607	8 583
Karvia	2 133	16 499	5 156
Kaskinen	1 248	21 878	3 157
Kauhajoki	12 429	18 210	30 479
Kauhava	14 909	19 097	36 876
Kauniainen	10 318	44 883	30 207
Kaustinen	4 074	19 040	10 074
Keitele	1 922	17 977	4 723
Kemi	19 339	21 550	48 856
Keminmaa	7 576	24 505	19 625
Kempele	19 702	24 258	50 889
Kerava	38 767	25 370	85 437
Keuruu	9 014	19 459	22 382
Kihniö	1 670	17 000	4 057
Kinnula	1 472	15 413	3 519
Kirkkonummi	41 725	29 809	93 975
Kitee	9 397	16 834	22 789
Kittilä	6 973	23 839	17 892
Kiuruvesi	7 255	17 163	17 637
Kivijärvi	1 001	15 285	2 389
Kokemäki	6 583	19 994	16 427
Kokkola	48 338	21 716	99 129
Kolari	4 001	20 823	10 029
Konnevesi	2 404	17 572	5 868
Kontiolahti	15 060	22 436	38 329
Korsnäs	1 984	18 033	4 852
Koski Tl	2 144	18 946	5 305
Kotka	50 029	23 167	103 744
Kouvola	77 625	22 746	151 481
Kristiinankaupunki	6 113	20 253	15 258
Kruunupyy	6 268	20 019	15 642

Kuhmo	7 300	18 186	17 951
Kuhmoinen	1 979	18 443	4 882
Kumlinge	271	23 780	699
Kuopio	126 572	22 701	235 488
Kuortane	3 306	18 610	8 140
Kurikka	19 441	18 989	47 988
Kustavi	972	26 316	2 545
Kuusamo	14 800	19 419	36 687
Outokumpu	6 365	17 338	15 496
Kyyjärvi	1 129	15 862	2 715
Kärkölä	4 052	20 456	10 149
Kärsämäki	2 324	15 731	5 580
Kökar	211	17 745	521
Kemijärvi	6 919	20 064	17 252
Kemiönsaari	6 340	20 659	15 894
Lahti	121 832	22 016	225 597
Laihia	7 534	23 185	19 363
Laitila	8 400	20 209	20 989
Lapinlahti	8 803	18 877	21 720
Lappajärvi	2 704	17 059	6 574
Lappeenranta	73 241	21 762	141 894
Lapinjärvi	2 430	19 778	6 037
Lapua	13 927	20 627	34 919
Laukaa	18 808	20 972	47 272
Lemi	2 878	20 968	7 215
Lemland	2 139	23 394	5 487
Lempäälä	25 041	26 040	61 249
Leppävirta	8 924	20 930	22 428
Lestijärvi	656	17 520	1 600
Lieksa	9 846	18 534	24 273
Lieto	20 732	26 062	53 574
Liminka	10 116	20 876	25 421
Liperi	11 980	20 238	29 861
Loimaa	15 124	19 403	37 526
Loppi	7 574	21 947	19 231
Loviisa	14 196	22 579	36 250
Luhanka	695	21 099	1 755
Lumijoki	2 018	18 353	4 945
Lumparland	371	22 311	943
Luoto	5 955	19 741	14 760
Luumäki	4 304	19 426	10 684
Lohja	45 435	24 497	96 997
Parainen	14 712	25 261	38 356
Maalahti	5 392	21 570	13 627
Maarianhamina	11 957	25 311	31 061
Marttila	1 890	19 629	4 699

Masku	9 612	26 409	25 178
Merijärvi	1 031	14 338	2 444
Merikarvia	2 834	18 206	6 970
Miehikkälä	1 664	16 562	4 028
Mikkeli	51 551	21 785	104 866
Muhos	8 767	19 517	21 724
Multia	1 386	17 354	3 371
Muonio	2 323	21 431	5 854
Mustasaari	19 792	24 686	51 260
Muurame	10 646	24 674	27 569
Mynämäki	7 424	21 504	18 761
Myrskylä	1 692	20 533	4 226
Mäntsälä	20 861	23 915	53 119
Mäntyharju	7 034	18 940	17 354
Mänttä-Vilppula	9 109	20 420	22 839
Naantali	20 390	27 680	53 397
Nakkila	4 890	21 187	12 329
Nivala	10 300	17 935	25 196
Nokia	36 571	24 371	80 849
Nousiainen	4 667	23 182	11 951
Nurmes	8 760	17 523	21 407
Nurmijärvi	45 333	27 251	98 621
Närpiö	9 538	18 841	23 504
Orimattila	15 575	20 565	39 011
Oripää	1 264	18 884	3 132
Orivesi	8 858	20 731	22 205
Oulainen	6 832	18 963	16 884
Oulu	217 469	23 391	396 380
Padasjoki	2 656	18 248	6 516
Paimio	11 284	24 085	29 093
Paltamo	2 941	18 178	7 221
Parikkala	4 235	18 255	10 404
Parkano	6 011	18 436	14 778
Pelkosenniemi	932	21 062	2 332
Perho	2 547	15 460	6 097
Petäjävesi	3 511	19 688	8 735
Pieksämäki	17 124	19 899	42 619
Pielavesi	3 873	15 929	9 325
Pietarsaari	19 657	22 220	49 885
Pedersöre	11 289	19 735	28 011
Pihtipudas	3 676	16 929	8 904
Pirkkala	21 373	28 888	55 581
Polvijärvi	3 942	16 205	9 498
Pomarkku	1 893	18 300	4 656
Pori	83 010	21 817	158 846
Pornainen	4 919	25 318	12 824

Posio	2 826	17 156	6 875
Pudasjärvi	7 168	16 026	17 253
Pukkila	1 720	20 971	4 331
Punkalaidun	2 546	16 601	6 166
Puolanka	2 322	16 573	5 610
Puumala	2 081	21 161	5 245
Pyhtää	5 016	24 149	12 945
Pyhäjoki	2 938	20 377	7 357
Pyhäjärvi	4 551	17 855	11 171
Pyhäntä	1 678	16 810	4 043
Pyhäranta	1 892	21 870	4 804
Pälkäne	6 146	20 674	15 438
Pöytyä	7 903	19 067	19 556
Porvoo	51 863	26 574	110 004
Raahe	23 413	21 665	56 466
Raisio	26 036	24 647	62 367
Rantasalmi	3 219	17 526	7 845
Ranua	3 530	16 172	8 498
Rauma	38 773	24 173	84 941
Rautalampi	2 928	18 011	7 161
Rautavaara	1 398	14 726	3 319
Rautjärvi	2 888	20 386	7 271
Reisjärvi	2 476	17 324	6 046
Riihimäki	28 555	23 609	66 492
Ristijärvi	1 158	18 064	2 835
Rovaniemi	66 191	22 947	131 295
Ruokolahti	4 679	22 400	11 930
Ruovesi	3 995	18 723	9 850
Rusko	6 381	25 293	16 622
Rääkkylä	1 830	15 500	4 388
Raasepori	26 856	22 667	62 983
Saarijärvi	8 763	17 768	21 414
Salla	3 231	18 745	7 976
Salo	50 339	21 403	102 443
Saltvik	1 802	20 524	4 497
Sauvo	2 957	21 884	7 492
Savitaipale	3 094	18 809	7 660
Savonlinna	31 010	20 495	68 784
Savukoski	974	18 092	2 379
Seinäjoki	67 283	22 543	132 483
Sievi	4 585	16 738	11 085
Siikainen	1 229	15 768	2 955
Siikajoki	4 723	18 048	11 584
Siilinjärvi	21 348	23 319	53 609
Simo	2 701	21 631	6 862
Sipoo	23 006	29 039	58 750

Siuntio	6 192	28 323	16 421
Sodankylä	8 095	22 800	20 682
Soini	1 772	16 147	4 268
Somero	8 339	19 555	20 718
Sonkajärvi	3 521	17 551	8 591
Sotkamo	10 161	21 925	25 751
Sottunga	101	21 728	255
Sulkava	2 310	17 208	5 626
Sund	1 018	19 598	2 518
Suomussalmi	6 957	17 964	17 034
Suonenjoki	6 549	18 981	16 190
Sysmä	3 367	17 703	8 233
Säkylä	6 221	22 527	15 861
Vaala	2 544	17 281	6 192
Sastamala	23 332	20 056	55 463
Siikalatva	4 861	16 726	11 772
Taipalsaari	4 574	23 978	11 810
Taivalkoski	3 555	17 110	8 659
Taivassalo	1 707	20 633	4 267
Tammela	5 777	21 934	14 663
Tampere	263 337	23 631	477 126
Tervo	1 388	16 819	3 356
Tervola	2 837	19 710	7 040
Teuva	4 574	17 937	11 211
Tohmajärvi	3 869	16 599	9 376
Toholampi	2 750	17 391	6 704
Toivakka	2 307	19 442	5 733
Tornio	20 823	22 538	52 434
Turku	209 633	22 519	377 420
Pello	3 146	19 118	7 789
Tuusniemi	2 270	17 110	5 519
Tuusula	42 479	28 837	94 580
Tyrnävä	6 470	18 003	15 830
Ulvila	12 339	22 740	31 506
Urjala	4 440	18 443	10 920
Utajärvi	2 399	17 395	5 858
Utsjoki	1 112	20 568	2 794
Uurainen	3 651	18 264	8 949
Uusikaarlepyy	7 391	19 563	18 350
Uusikaupunki	14 783	22 150	37 538
Vaasa	71 209	23 375	140 514
Valkeakoski	20 762	23 050	52 544
Varkaus	19 433	21 169	49 008
Vehmaa	2 263	19 087	5 580
Vesanto	1 787	16 418	4 328
Vesilahti	4 532	23 818	11 663

Veteli	2 912	18 328	7 148
Vieremä	3 295	18 916	8 147
Vihti	28 852	26 379	68 347
Viitasaari	5 695	18 141	13 968
Vimpeli	2 554	19 344	6 344
Virolahti	2 751	18 934	6 817
Virrat	6 126	18 485	15 069
Vårdö	465	18 584	1 140
Vöyri	6 185	20 129	15 428
Ylitornio	3 673	18 807	9 066
Ylivieska	15 274	20 042	38 102
Ylöjärvi	33 658	24 199	75 835
Ypäjä	2 186	20 000	5 446
Ähtäri	5 121	18 701	12 642
Äänekoski	17 492	20 520	43 870

Liite 3

Suomen Kuntaliitto ry:n maksullisten palvelujen laskutusperusteet vuonna 2027

1 Kuntaliiton palvelujen maksullisuus

Kuntaliiton hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaan liiton palvelutoiminta ja sen maksullisuus määritellään seuraavasti:

1.1 Jäsenmaksuperusteiset palvelut

- Kuntien ja kuntayhtymien edunvalvonta
- yhteiset kehittämistehtävät ja tutkimus
- neuvontapalvelut puhelimessa ja sähköpostitse (kaksi tuntia)
- tietopalvelut
- viestintäpalvelut
- verkostot ja tapahtumat

1.2 Maksulliset palvelut

- Kirjalliset lausunnot, myös isotöiset vastaukset sähköposteina tulleisiin kyselyihin. Vastauksen laskutuksesta on ensin ilmoitettava kyselijälle
- vaativa lainopillinen neuvonta ja toimeksiannot
- neuvottelut ja asiantuntijana kuuleminen
- koulutus
- julkaisut

2 Maksullisten palvelujen laskutusperusteet

2.1 Asiantuntijapalvelu

Kuntia ja kuntaa edustavia sekä Kuntaliiton sopimusasiakkaita laskutetaan henkilökohtaisena palveluna toteutuvasta neuvonnasta, käytetyn työajan perusteella, 1.1.2023 alkaen kahden tunnin ylittävältä ajalta (aiemman yhden tunnin ylittävän ajan sijasta).

Ohjeellinen laskutusperuste edellä mainituissa henkilökohtaiseen palveluun perustuvissa neuvontapalveluissa on 150 euroa/tunti + alv. Muilta kuntataustaisilta toimijoilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä veloitetaan kaksinkertainen hinta, ja muilta sidosryhmiltä minimissään kaksinkertainen hinta.

Henkilökohtaiseen palveluun pohjautuvasta neuvonnasta, joka toteutetaan asiakkaan toiveesta ja toimeksiannosta kiirehdittynä, 1–3 päivän sisällä, laskutetaan kuitenkin kaksinkertainen hinta.

Erityisen vaativasta lainopillisesta neuvonnasta, neuvottelu- ja kuulemistehtävistä sekä muusta vastaavan kaltaisesta asiantuntijakonsultaatiosta laskutetaan sopimuksen mukaan. Laskutus perustuu käytettyyn työaikaan ja aiheutuneisiin matka- ym. kustannuksiin. Samoja perusteita sovelletaan myös videoneuvotteluihin, luentoihin ja koulutustilaisuuksiin.

Ohjeellinen neuvottelu- ja kuulemispalkkio, puheenvuoro- tai luentopalkkio tai muu näihin rinnastettavissa oleva palkkio on 150 euroa/h + alv. Laskutus perustuu käytettyyn valmistelu-, matka- ja toteutustyöaikaan ja aiheutuneisiin matkakuluihin. Mahdolliset matkatoimistojen ym. muut toimeksiannon hoitamisesta aiheutuvat laskut ohjataan suoraan toimeksiantajalle, jolloin vältetään tarpeeton läpilaskutus.

Useita luennoitsijoita vaativien tilaisuuksien veloitukset sovitaan erikseen. Konsultatiivisten asiantuntijapalveluiden veloituksesta muilta asiakas- ja sidosryhmiltä kuin jäsen- ja sopimusasiakkailta sovitaan erikseen.

2.2 Kunnia- ja ansiomerkit

Kunnia- ja ansiomerkkien myyntihinnat 2027 ovat seuraavat

Kultainen kunniamerkki	2 800 euroa
Hopeinen kunniamerkki	600 euroa
Kultainen ansiomerkki (40 v.)	210 euroa
Kultainen ansiomerkki (30 v.)	210 euroa
Hopeinen ansiomerkki (20 v.)	170 euroa
Pronssinen ansiomerkki (10 v.)	140 euroa
Erikoisansiomerkki	160 euroa

Liite 4 Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikka

YLEISTÄ

Suomen Kuntaliitto ry (Kuntaliitto) on kuntien ja kunta-alan yhteinen, kaksikielinen edunvalvonta-, palvelu- ja kehittämisorganisaatio.

Tämän sijoituspolitiikan tarkoituksena on Kuntaliiton omaan lukuunsa harjoittamassa sijoitustoiminnassa noudatettavien periaatteiden kirjaaminen. Sijoituspolitiikassa käsitellään ainoastaan Kuntaliiton arvopaperisijoituksista koostuvan sijoitussalkun sijoituksia. Konserniin kuuluvien yhtiöiden hallinnointia käsitellään muissa ohjeissa.

OMAISUUDEN ROOLI KUNTALIITOSSA

Sijoituspolitiikassa käsiteltävä sijoitussalkku on markkina-arvoltaan 126,0 miljoonaa euroa (30.9.2026).

Kuntaliiton sijoitussalkun tuottoa ja pääomaa on yhdessä konserniyhtiöistä ja muista sijoitusyhtiöistä saatavien osinkojen kanssa käytetty kattamaan Kuntaliiton toiminta- ja t&k-menoja. Myös jatkossa on tarpeen varautua kattamaan toimintamenoja, mikäli jäsenmaksut ja muut tulot eivät riitä kattamaan niitä.

Kuntaliiton sijoitustoiminta kattaa ”Kassavarojen sijoittamisen” ja pitkäaikaisen ”Sijoitussalkun sijoittamisen”

Tämän sijoituspolitiikan piiriin kuuluvat sijoituskohteet eivät ole ns. strategisia sijoituksia, millä tarkoitetaan, että sijoituskohteet ovat myytävissä tai vaihdettavissa, mikäli ne eivät enää täytä kriteerejä hyvälle sijoituskohteelle. Kriteereiden määrittelyssä ja sijoituskohteiden arvioinnissa voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita. Strategisten sijoitusten hallinta määritellään kunkin omistuksen omistajapolitiikassa.

KASSAVAROJEN SIJOITTAMINEN

Kassavaroja voidaan sijoittaa lyhytaikaisesti. Kassavaroja lyhytaikaisesti sijoittamalla pyritään varmistamaan riittävä maksuvalmius. Kassavarojen sijoittamisessa painotetaan likviditeettiä ja matalaa riskiä ja rajataan luottoriskiä. Kassavaroista tehtävien sijoitusten tulee olla täysin likvidejä, mikä tarkoittaa sitä, että ne tulee olla realisoitavissa normaalissa markkinatilanteessa ilman aiheetonta viivettä pl. määräaikaiset talletukset, joita voidaan tehdä huomioiden toiminnan rahoituksen tarpeet.

Kassavarojen sijoitushorisontti määritetään maksuvalmiussuunnittelun ja kassaennusteiden perusteella, jolloin lyhytaikaisena sijoituskohteena (alle 12kk) voivat olla kotimaassa tai Euroopan unionin alueella euromääräisinä sijoituksina pankkitalletukset, rahamarkkinarahastot ja muut rahamarkkinainstrumentit.

- Rahamarkkinatalletukset
- Rahamarkkinarahastot
- Määräaikaiset talletukset (Huomioiden toiminnan rahoituksen tarpeet)

Myöhemmin politiikassa käsiteltävät sijoitustoiminnan tavoitteet ja periaatteet koskevat arvopaperisijoituksia eli ”Sijoitussalkkua”.

SIJOITUSSALKUN TUOTTOTAVOITE JA SIJOITUSHORISONTTI

Kuntaliitto on pitkäaikainen sijoittaja, jonka sijoitustoiminnan on tarkoitus jatkua toistaiseksi. Sijoituspäätöksissä painotetaan sijoitusomaisuuden odotettua tuottoa pitkällä aikavälillä ja mahdollisuutta tarvittaessa rahoittaa toimintamenoja.

Vuoden 2027 budjetin mukaan Kuntaliiton toimintamenojen rahoittamiseen tarvitaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottoja noin 6,6 miljoonaa euroa. Jos pääomamarkkinat vuonna 2027 käyttäytyvät siten, että sijoitustoiminnan tuotot jäävät alle budjetoidun, maksuvalmiuden ylläpitämiseksi salkun pääomaa voidaan tarvittaessa realisoida kattamaan toimintamenoja.

Sijoitussalkun pitkän aikavälin (10-15 vuotta) keskimääräiseksi reaalituottotavoitteeksi asetetaan 3,0 % vuodessa.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Sijoitusomaisuuden arvonkehitykseen liittyy riskiä sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä riski liittyy erityisesti omaisuuden arvon laskuun, joka voi seurata esimerkiksi osakekurssien laskusta. Pidemmällä aikavälillä riski liittyy siihen, että sijoitussalkulla ei saavuteta riittävää tuottoa kattamaan varainkäyttöä ja inflaatiota.

Kuntaliiton sijoitustoiminnan pääasiallisena tavoitteena on tuottotavoitteen mukaisen tuoton saavuttaminen pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä hyväksytään suurikin salkun arvon vaihtelu paremman pitkän aikavälin tuoton saavuttamiseksi.

Hajautus

Riskin vähentämiseksi pyritään hajauttamaan sijoitukset tehokkaasti eri varallisuusluokkiin (esimerkiksi osakkeet, korkosijoitukset ja vaihtoehtoiset sijoitukset), maantieteellisesti, toimialoittain ja varallisuusluokkien sisällä. Mikäli salkkuun tulee uutta sijoitettavaa varallisuutta, niin varojen ajallinen hajauttaminen otetaan myös huomioon.

Neutraaliallokaatio ja vaihteluvälit

Eri varallisuusluokilla on erilaisia tuotto- ja riskiominaisuuksia. Sijoitussalkun neutraaliallokaatio kuvaa salkun varallisuusluokkien jakaumaa, joka pitkällä aikavälillä odotetaan toteuttavan sijoitustoiminnalle asetetut tavoitteet tuoton ja riskin suhteen.

Sijoitussalkun pitkän aikavälin tuotto selittyy valtaosin tämän neutraaliallokaation perusteella. Neutraaliallokaatio on normaalisti pitkäaikainen ja sitä tarkistetaan lähinnä tehtäessä perustavanlaatuisia muutoksia tavoitteisiin kuten esimerkiksi varainkäyttöstrategian muuttuessa tai mikäli markkinaympäristö muuttuu, jonka myötä vanhalla allokaatiolla haluttuihin tavoitteisiin pääseminen on haastavaa.

Seuraavassa taulukossa on Kuntaliiton sijoitussalkun neutraaliallokaatio ja vaihteluvälit:

KUNTALIITON ALLOKAATIO	Neutraaliosuus	Minimiosuus	Maksimiosuus
Rahamarkkinat	0,00 %	0,00 %	30,00 %
Valtionlainat	8,50 %	0,00 %	25,00 %
Yrityslainat, Investment Grade	8,50 %	0,00 %	20,00 %
Yrityslainat, High Yield	4,00 %	0,00 %	10,00 %
Kehittyvien maiden lainat	4,00 %	0,00 %	10,00 %
Korkosijoitukset	**25,00 %**	**20,00 %**	**50,00 %**
Vaihtoehtoiset sijoitukset	**15,00 %**	**0,00 %**	**20,00 %**
Osakkeet, Suomi	10,00 %	5,00 %	20,00 %
Osakkeet, Eurooppa	20,00 %	5,00 %	30,00 %
Osakkeet, Yhdysvallat	20,00 %	5,00 %	30,00 %
Osakkeet, kehittynyt Aasia	0,00 %	0,00 %	5,00 %
Osakkeet, kehittyvät maat	10,00 %	0,00 %	20,00 %
Osakkeet	**60,00 %**	**35,00 %**	**70,00 %**

Allokaatiota on tarkasteltu vuonna 2025 tehtyjen simulaatiolaskelmien avulla, joiden mukaan salkun nimellinen vuosituotto-odotus seuraavan 15 vuoden aikana oli keskimäärin 6,4 % vuodessa, Laskelmissa käytetty pitkän aikavälin inflaatio-odotus oli 1,5%-2% vuodessa, joten tuotto-odotus täyttää Kuntaliiton tuottovaatimuksen. Salkun riskiä yhden vuoden tähtäimellä kuvaava VAR-luku oli 13,2 %. Tämä tarkoittaa, että 95 % todennäköisyydellä salkun tappio ei olisi 13,2 % suurempi yhden vuoden aikana oletuksena, ettei salkusta tehdä pääomanostoja

Varainhoitaja voi poiketa neutraalista allokaatiosta määriteltyjen minimi- ja maksimirajojen puitteessa näkemyksensä mukaisesti. Kuntaliitto haluaa voittaa sijoitussuunnitelman neutraaliallokaation mukaisen vertailuindeksin, jonka sen ulkoistama varainhoitaja voi tehdä sijoittamalla esimerkiksi osakesijoituksissa pienyhtiöihin tai muulla perusteella

Määritelmällisesti vaihtoehtoisilla sijoituksilla tarkoitetaan muita kuin tavanomaisia osake- ja korkosijoituksia, kuten esimerkiksi pääomarahastoihin, kiinteistöihin, raaka-aineisiin tai hedge-rahastoihin tehtäviä sijoituksia. Vaihtoehtoisista sijoituksista ja sijoitusten kohdentamisesta vaihtoehtoisiin omaisuusluokkiin päättää Kuntaliiton hallitus.

Soveltuvien sijoituskohteiden löytäminen ja pääomien sitoutuminen vaihtoehtoisiin sijoituksiin vie enemmän aikaa kuin tavanomaisilla korko- ja osakesijoituksilla. Jos vaihtoehtoisiin sijoituksiin sijoitettu osuus alittaa neutraaliallokaation mukaisen osuuden, sijoitetaan varat sijoituspolitiikan mukaisesti korko- ja osakesijoituksiin.

Vaihtoehtoisten sijoitusten osuus allokaatiosta lasketaan perustuen niiden todelliseen arvoon, eikä tehtyihin sijoitussitoumuksiin.

Koska vaihtoehtoisissa sijoituksissa sijoitetun pääoman määrä usein vaihtelee sijoituskauden aikana, on tarpeen ennustaa sitoutuneen pääoman määrää, kun halutaan arvioida vaihtoehtoisten sijoitusten tulevaa osuutta kaikista arvopaperisijoituksista. Uusia vaihtoehtoisia sijoituksia tehtäessä sijoituksen määrä perustuu ennusteeseen vaihtoehtoisten sijoitusten osuuden kehityksestä tulevina vuosina.

Yksittäisen vaihtoehtoisen sijoituskohteen osuus voi sijoitusta tehtäessä olla enintään 2,5 % kaikkien arvopaperisijoitusten kokonaismäärästä. Sijoituspäätöstä tehtäessä prosenttiosuudet lasketaan perustuen viimeisimpään varainhoitoraporttiin. Rajoitetta ei oteta huomioon, kun kyseessä on rahastojen rahasto.

Liikkeeseenlaskijakohtaiset rajat

Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin voidaan sijoittaa enintään 5 % omaisuusluokasta. Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereista, joiden paino omaisuusluokasta on yli 2,5 %, mutta alle 5 % voi olla enintään 25 % omaisuusluokasta. Näitä rajoja ei sovelleta rahastosijoituksiin.

Likviditeetti

Sijoitussalkun sijoitusten valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota jälkimarkkinakelpoisuuteen ja rahaksi muutettavuuteen. Varallisuudesta korko- ja osakesijoitusten tulee olla likvideissä sijoituskohteissa (likvideillä sijoituksilla tarkoitetaan kohteita, jotka ovat normaalitilanteissa myytävissä ilman markkinavaikutuksia ja aiheetonta viivettä.)

Vaihtoehtoisissa sijoituksissa pääomat ovat yleensä sitoutuneet pidempään kuin listatuilla rahoitusmarkkinoilla, jolloin pääomien vapauttamiseen saattaa mennä useampi vuosi (Esimerkiksi 10+2 vuotta). Kassavarojen sijoittamisessa likvidisyys ja matala riski ovat keskeisiä edellytyksiä.

Valuuttamääräiset sijoituskohteet

Korkosijoituksien osalta valuuttakurssien muutosten vaikutus sijoituksen euromääräiseen kokonaistuottoon voi olla oleellinen. Kuntaliiton varoja ei pääsääntöisesti sijoiteta valuuttariskiä sisältäviin korko-instrumentteihin, talletuksiin tai korkorahastoihin. Kehittyvien markkinoiden lainoihin tehtävät rahastosijoitukset voivat kuitenkin sisältää avointa valuuttariskiä.

Rajoitteet omaisuusluokkiin

Suoria sijoituksia ei tehdä johdannaisiin eikä hedge-rahastoihin. Kuntaliitto ei sijoita myöskään kryptovaluuttoihin eikä raaka-aineisiin.

Tavoitteet ja rajoitteet yhteistyökumppaneiden osalta

Sijoituksia tehdään yksinomaan viranomaisten valvonnassa olevien vakiintuneiden pankkien, varainhoitoyhtiöiden ja rahastoyhtiöiden kautta tai välityksellä.

Rahastotyypit ja sijoituskohteiden kulurakenne

Kuntaliiton varoja voidaan varainhoitajien toimesta sijoittaa pääasiallisesti vain säänneltyihin eurooppalaisiin UCITS-direktiivin (EU-maissa sijoitusrahastoja sääntelevä ns. sijoitusrahastodirektiivi) mukaisiin rahastoihin. Mahdollisista poikkeuksista on sovittava varainhoitosopimuksessa, jonka Kuntaliiton hallitus hyväksyy.

Kuntaliiton varoja voidaan sijoittaa vain sellaisiin sijoituskohteisiin, joilla on selkeä ja läpinäkyvä kulurakenne.

Käytettävät rahastot voivat olla joko aktiivisia tai passiivisia. Aktiivisen sijoittamisen korkeammille palkkioille on oltava perusteet esimerkiksi passiivista sijoittamista korkeamman tuotto-odotuksen muodossa tai siksi, että jollekin markkinalle ei ole saatavissa soveltuvaa passiivista rahastoa. Aktiivisen sijoittamisen hyötyjen toteutumista seurataan säännöllisesti. Aktiivisen sijoittamisen hyötyjä seurataan sillä, kuinka hyvin varainhoitaja onnistuu suhteessa varainhoitajan salkulle asetettuun vertailuindeksiin.

Sijoitukset suoriin arvopaperisijoituksiin

Kuntaliitto ei voi sijoittaa suoraan yksittäisiin arvopapereihin ja yhtiöihin pois lukien tilanteet, joissa suoraan yksittäiseen sijoitukseen on tehty hallituksen erillispäätös.

SIJOITUSTOIMINNAN VASTUULLISUUS

Sijoitustoiminnan vastuullisuudella tarkoitetaan sijoitusten ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintoon (ESG) liittyvien riskien arviointia ja huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä sekä sijoitustoimintaa seurattaessa ja arvioitaessa. Kuntaliitto ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon vastuullisuusnäkökohdat ja edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaista toimintaa.

Suurin osa Kuntaliiton sijoituksista hoidetaan ulkoistetusti varainhoitajien toimesta, joten vaikuttaminen tapahtuu ennen kaikkea varainhoitajien valinnan ja varainhoitajille annettavan ohjeistuksen kautta välillisesti. Varainhoitajien osalta arvioidaan erityisesti sitä, että varainhoitaja ottaa sijoitusten vastuullisuuden huomioon osana sijoituksiin liittyvää päätöksentekoa.

Varainhoitajilla on vastuullista sijoittamista käsittelevä kirjallinen ohjeistus. Varainhoitajien valintaprosessissa arvioidaan varainhoitajan vastuullista sijoittamista koskeva ohjeistus ja toimintaperiaatteet sekä varainhoitajan raportointi sijoitusten vastuullisuuden osalta.

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Kuntaliitto edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden (liite 1) toteutumista varainhoitotoimialalla. Kuntaliitto edellyttää valittavilta varainhoitajilta, että ne ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Toimenpiteet eri varallisuusluokissa

Vaikuttamisen mahdollisuudet ja keinot vaihtelevat riippuen käytettävistä varallisuusluokista ja varallisuuden hoidon järjestämistavasta (esimerkiksi suorat sijoitukset tai rahastosijoitukset).

Suorat sijoitukset
Suorilla sijoituksella tarkoitetaan sijoituskohteita, joissa Kuntaliitto itse omistaa sijoituskohteen. Perustellusta syystä suoria sijoituksia voi olla varainhoitajien hoitamissa sijoitusvarallisuuden osissa, mikäli näin on sovittu varainhoitajan ja Kuntaliiton välisessä omaisuudenhoitosopimuksessa. Suorissa sijoituksissa on otettava huomioon vastuullisen sijoittamisen näkökohdat aina osana päätöksentekoa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita noudattaen.

Rahastosijoitukset, pääomarahastot ja omaisuudenhoito
Rahastosijoituksissa Kuntaliitto omistaa sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia, eikä suoraan niitä kohteita, joihin rahasto on sijoittanut. Sijoitusrahaston varainhoitaja päättää rahaston sääntöjen puitteissa rahaston sijoituskohteista. Rahastosijoituksissa Kuntaliitto ei voi vaikuttaa yksittäisiin sijoituspäätöksiin tai -kohteisiin. Sama tilanne on täyden valtakirjan varainhoidossa, jossa varainhoitaja tekee sijoituspäätökset omaisuudenhoitosopimuksessa sovituissa puitteissa.

Kuntaliiton sijoituksista pääosa sijoitetaan rahastojen ja täyden valtakirjan varainhoidon kautta, jolloin valitut varainhoitajat päättävät varojen sijoittamisesta omaisuudenhoitosopimuksen mukaisesti. Kuntaliitolla ei tällöin ole päätösvaltaa rahastojen yksittäisiin sijoituskohteisiin.

Koska omaisuudenhoidossa ja rahastosijoituksissa Kuntaliitto ulkoistaa sijoituskohteiden valinnan, tapahtuu sijoitustoiminnan vastuullisuuteen vaikuttaminen näiltä osin erityisesti valitsemalla varainhoitajia, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja jotka ovat integroineet vastuullisen sijoittamisen menettelyt osaksi omia sijoitusprosessejaan sekä seuraamalla varainhoitajien sijoitustoimintaa raportoinnin kautta. Ensisijaisesti esille nousevia kysymyksiä käsitellään keskusteluissa varainhoitajan kanssa.

Vastuullisuusraportointi

Hallituksen sijoitusraportoinnissa esitetään tuotto- ja riskilukujen lisäksi myös vastuullisuusmittareita. Tällä hetkellä on mahdollista raportoida sijoitussalkun vastuullisuuden kokonaisarvosana (koostuen ympäristö-, yhteiskunta ja hallintoriskeistä) sekä hiilijalanjälki.

Raportoitaville mittareille voidaan asettaa jatkossa konkreettisia tavoitteita, joista päättää Kuntaliiton hallitus vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksit

Kuntaliitto käyttää sijoitustoiminnan toteutuneen tuloksen arvioinnissa ja tavoitteiden asetannassa vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksejä. Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksit perustuvat vastuullisuusluokituksiin, jotka huomioivat yritysten vastuullisuuden ympäristö-, sosiaalisissa ja hyvää hallintoa koskevissa kysymyksissä.

Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksejä käytetään niiden varallisuusluokkien osalta, joissa indeksejä on saatavilla. Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksejä on saatavilla lähinnä osakesijoituksien osalta. Käytettävistä vertailuindekseistä sovitaan täsmällisesti varainhoitajien kanssa solmittavissa varainhoitosopimuksissa.

Vastuullisen sijoittamisen kehittäminen

Osana vuosittaista sijoituspolitiikan arviointia Kuntaliiton sijoitustoiminnan vastuullisuuteen kiinnitetään huomiota ja menettelytapoja kehitetään seuraamalla alan kehitystä ja toimimalla tarvittaessa yhteistyössä vastuullista sijoittamista edistävien järjestöjen, varainhoitajien ja muiden osapuolien kanssa.

PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURANTA

Kuntaliiton hallitus hyväksyy vuosittain sijoituspolitiikan talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Sijoituspolitiikan ajantasaisuutta tarkastellaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

Sijoituspäätökset, varainhoitajien ja rahastojen käyttö

Kuntaliiton sijoitussalkun varainhoito toteutetaan toimiluvan varaisia varainhoitopalveluja tarjoavien yhteistyökumppaneiden kautta. Varainhoitajat tekevät sijoituspäätöksiä itsenäisesti omaisuudenhoitosopimuksessa sovitulla tavalla. Varainhoitajien kanssa solmittavat omaisuudenhoitosopimukset hyväksyy Kuntaliiton hallitus. Omaisuudenhoitosopimukset on laadittava niin että ne ovat sisällöltään yhdenmukaisia tämän sijoituspolitiikan kanssa. Tarve varainhoitajien kilpailutukseen arvioidaan hallituksen toimesta vähintään 5 vuoden välein.

Hallitus voi päättää varainhoitajan vaihtamisesta. Tällöin päätöksenteossa kiinnitetään huomioita mm. seuraaviin seikkoihin:

1) Tuotto on olennaisesti matalampi, kuin vallitsevalla riskitasolla on saavutettu yleisesti pitkällä aikavälillä (riskikorjattu tuotto suhteessa vertailuindeksiin)
2) Varainhoitajan toiminta on ristiriidassa Sijoitussuunnitelman kanssa tai varainhoitaja toimii varainhoitosopimusta ja/tai ohjeita vastaan
3) Varainhoitajan liiketoiminnassa tai henkilöstössä tapahtuu merkittäviä muutoksia, jotka voivat vaikuttaa palvelun/sijoitustoiminnan laatuun tai tavoitteiden saavuttamiseen.
4) Varainhoitajien kuluissa tulee selvä kasvu tai kulut ovat korkeita suhteessa muihin omaisuudenhoidon toimijoihin.

5) Tai muun perustellun syyn perusteella.

Vastapuoli- ja varainhoitajariskin hajauttamiseksi käytetään vähintään kahta varainhoitoyhteistyökumppania.

Sijoituspäätöksien kirjanpidollisten vaikutusten paremman ennakoitavuuden, hallinnollisen työn minimoimisen ja jatkuvan tehokkaan riskihajautuksen varmistamiseksi sijoitukset pyritään pääsääntöisesti tekemään rahastojen kautta.

Raportointi

Kuntaliiton hallitus saa säännöllisesti raportin, joka sisältää soveltuvin osin seuraavat tiedot sijoitussalkun sijoituksista ja kehityksestä:

a. pääoman kehitys
b. eri ajanjaksojen tuottokehitys
c. tuottokehitys suhteessa neutraaliallokaatiota kuvaavaan vertailuindeksiin
    a. Varainhoitajien tuottoa verrataan varainhoitajien kanssa sovittuun vertailuindeksiin korko- ja osakesijoitusten osalta.
    b. Koko salkun osalta tuottoa verrataan varainhoitajien tai kolmannen osapuolen kanssa, sovittuun vertailuindeksiin.
d. riskikehitys
e. keskeisten salkun osien (omaisuuslajien ja alaomaisuuslajien) tuotot ja riskit sillä tarkkuudella, mitä ne ovat ”neutraaliallokaatio ja vaihteluvälit” kappaleessa ilmoitettu
f. vallitseva allokaatio suhteessa neutraaliallokaatioon ja riskirajoihin
g. maantieteellinen jakauma
h. suurimmat yksittäiset sijoitukset ja niiden %-osuus salkusta
    a. Lisäksi suorat yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereiden osuus, joiden paino omaisuusluokasta on yli 2,5 %, mutta alle 5 %
i. Valuuttamääräisten sijoitusten osuus salkusta

Päätösvaltuudet

Seuraavassa taulukossa on määritelty Kuntaliiton sijoitustoimintaan osallistuvien päätösvaltuudet:

Kuntaliiton sijoitustoiminnan vastuut ja päätösvaltuudet	
Hallitus	- Hyväksyy sijoituspolitiikan - Hyväksyy varainhoitajien kanssa tehtävät sopimukset - Arvio tarpeen varainhoitajien kilpailutukseen vähintään 5 vuoden välein - Päättää vaihtoehtoisista sijoituksista sikäli, kun niitä ei hoida varainhoitaja talousjohtajan/vastaavan esityksestä
Toimitusjohtaja	- Toimitusjohtaja päättää talousjohtajan esityksestä Kuntaliiton toimintaan tarvittavien varojen realisoinnista
Kuntaliiton talousjohtaja	- Valmistelee Kuntaliiton hallitukselle ehdotuksen sijoituspolitiikasta vuosittain ja huolehtii sen ajanmukaisuudesta - Vastaa varainhoitajien kilpailutuksesta ja tekee Kuntaliiton hallitukselle esitykset varainhoitajien valinnasta - Seuraa sijoitustoiminnan ja siihen liittyvien riskien raportteja - Raportoi tarvittaessa Kuntaliiton hallitukselle Kuntaliiton sijoituksia koskevista poikkeuksellisista asioista - Pitää yhteyttä varainhoitajiin ja muihin yhteistyökumppaneihin - Esittelee sijoitustoimintaan liittyvät asiat hallituksen kokouksessa - Hallituksen hyväksymän vastapuolen ehdottaman sijoituskohteen osalta voi talousjohtaja tehdä päätökset varainhoitajan ehdotuksesta, mikäli kyseessä on konsultatiivinen varainhoitosopimus.
Varainhoitajat	- Kuntaliitolle valitaan vähintään kaksi varainhoitajaa, jotka hoitavat Kuntaliiton varallisuutta omaisuudenhoitosopimuksessa määritellyllä tavalla
Raportoinnin tuottaja	- Laatii sijoitustoiminnan tuotto- ja riskiraportit yhdistäen omaisuudenhoitajilta saatavat tiedot

Liite 1 - YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet[1]

YK:n vastuullisen sijoittamisen (ESG) periaatteet allekirjoittava varainhoitaja sitoutuu seuraaviin kohtiin:

1. Liittämään ESG-asiat osaksi sijoitusprosesseja
Mahdollisia toimia: Varainhoitajan tulisi mainita ESG-asiat sijoituspolitiikassassaan ja tukea ESG-työkalujen, analyysien ja tilastojen kehittämistä. Salkunhoitajien kykyä sisällyttää ESG-asioita toimintaansa arvioidaan säännöllisin väliajoin. Lisäksi voidaan kannustaa akateemista ja muuta alaan liittyvää tutkimusta sekä tukea ESG-koulutusta sijoitusammattilaisille.

2. Toimimaan aktiivisena omistajana ja sisällyttämään ESG-asiat omistajakäytäntöihinsä
Mahdollisia toimia: Varainhoitajan tulisi kehittää aktiivista ja julkista omistajapolitiikkaa ja käyttää mahdollista äänioikeuttaan yhtiökokouksissa. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu yhtiöiden kanssa, jonka lisäksi voidaan osallistua standardien, valvonnan ja periaatteiden kehittämiseen. Yhtiökokouksissa voidaan tehdä esityksiä / kannustaa osallistumaan ESG-vaikuttamisprojekteihin ja raportoimaan niistä. Myös yhteiset vaikuttamisaloitteet ovat hyvä väylä aktiiviseen omistajuuteen.

3. Edistämään sijoituskohteidensa asianmukaista ESG-raportointia
Mahdollisia toimia: Varainhoitajat voivat pyytää yrityksiltä standardimuotoista raportointia ESG asioista (kuten Global Reporting Initiative) sekä ESG-asioiden sisällyttämistä vuosikertomuksiin. Lisäksi yrityksiltä kannattaa pyytää tietoja asiaankuuluvien normien, standardien ja kansainvälisten aloitteiden käytöstä tai käyttöönotosta sekä olla mukana tukemassa sellaisia osakkeenomistajien yhtiökokousesityksiä, jotka edistävät ESG asioiden julkaisemista.

4. Edistämään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden käyttöönottoa sijoitustoimialalla
Mahdollisia toimia: Varainhoitajien kannattaa sisällyttää ESG-asioihin liittyviä vaatimuksia palvelutuottajien/alihankkijoiden valintakriteeristöön.
ESG:hen liittyviä odotuksia kannattaa kommunikoida sijoituspalvelujen tarjoajille (esim. kolmansien osapuolien käytettävien rahastojen) aktiivisesti ja olla yhteydessä myös niihin palvelutuottajiin, jotka eivät täyttä asetettuja ESG-vaatimuksia. Sijoitustoimialalla voidaan tukea erityisesti vertailutyökalujen kehittämistä sekä valvonta- tai politiikkamuutoksia, joiden tarkoituksena on lisätä ohjeiden käyttöä.

5. Edistämään vastuullista sijoittamista yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa
Mahdollisia toimia: Varainhoitajat voivat osallistua erilaisiin verkostoihin työkalujen ja resurssien yhdistämiseksi. Yhteistyössä kannattaa nostaa esille uudet, nousevat teemat sekä kehittää ja tukea yhteisöllisiä aloitteita.

6. Raportoimaan toimistaan ja vastuullisen sijoittamisen edistymisestä
Mahdollisia toimia: Varainhoitajien on suotavaa kertoa avoimesti siitä, miten ESG-asiat on sisällytetty sijoitustoimintaan sekä julkaista aktiivisen omistajapolitiikan käytäntöjään ja palveluntarjoajille/alihankkijoille asetettuja vaatimuksia. Myös edistyksistä ja saavutuksista on hyvä raportoida säännöllisin väliajoin.

[1] Lähde: Finsif - Finland's Sustainable Investment Forum ry

xx.x.2026

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N SÄÄNNÖT

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf.

Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Cities and Municipalities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte und Gemeinden Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

2 § Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Jäsenkokouksien ja valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirja- ja asiakirjakielestä.

3 § Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

4 § Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 § Taloudellinen toiminta

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

6 § Yhdistykseen liittyminen

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 § Yhdistyksestä eroaminen

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroilmoituksen tekemisestä. Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen jäsenkokouksessa eikä oikeutta asettaa ehdokkaita yhdistyksen toimielimiin.

8 § Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehotus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehotus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

9 § Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa kunkin vuoden ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraavaksi vuodeksi.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosaa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määräajaksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 § Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

11 § Päätösvalta ja toimielimet

Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät jäsenkokous ja valtuuskunta siten kuin näissä säännöissä määrätään.

Jäsenkokousta voidaan kutsua Kuntapäiviksi.

Yhdistyksen toimielimet ovat:

1) valtuuskunta

2) hallitus

3) vaalilautakunta

4) vaalivalmistelutoimikunta

5) ruotsinkielinen neuvottelukunta.

Edellä 3 momentin 2 ja 5 kohdissa mainittujen toimielimien jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimiä ja neuvottelukuntia.

Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

12 § Kuntapäivät

Yhdistyksen varsinainen jäsenkokous, varsinaiset Kuntapäivät pidetään joka neljäs vuosi kuntavaalien jälkeen, elo-marraskuussa. Yhdistyksen hallitus määrää kokouspaikan ja -ajan.

Mikäli kuntavaalien ajankohta siirtyy, siirtyy Kuntapäivien pitämisen ajankohta vastaavasti.

Kutsu varsinaisille Kuntapäiville on toimitettava kirjallisesti jäsenille viimeistään kolme kuukautta kuntavaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen

Jäsenen on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa kokousedustajien nimet yhdistyksen hallitukselle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Kuntapäivien esityslista on lähetettävä jäsenille viimeistään kaksi kuukautta ennen Kuntapäiviä toimitettavaksi edelleen jäsenten valitsemille edustajille.

Yhdistyksen ylimääräiset Kuntapäivät on kutsuttava koolle yhdistyslaissa säädetyin perustein. Ylimääräisiä Kuntapäiviä koskevan kokouskutsun osalta sovelletaan edellä mainittuja varsinaisia Kuntapäiviä koskevia määräyksiä siten poiketen, että kokouskutsu on toimitettava kaksi kuukautta ennen kokousta, kokousedustajat ilmoitettava kuukautta ennen kokousta ja esityslista lähetettävä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Hallitus voi päättää, että Kuntapäiville saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää täysimääräisesti päätösvaltaansa tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Hallitus voi päättää myös, että varsinaiset Kuntapäivät ja ylimääräiset Kuntapäivät järjestetään ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

13 § Äänimäärät ja edustus Kuntapäivillä

Jäsenkuntien äänimäärät Kuntapäivillä määräytyvät asukasluvun mukaan seuraavasti:

- kunnalla, jonka asukasluku on enintään 10 000, yksi ääni;

- kunnalla, jonka asukasluku on 10 001–100 000, kaksi ääntä;

- kunnalla, jonka asukasluku on yli 100 000, kaksikymmentä ääntä;

Jäsenkunta voi valita Kuntapäiville enintään kolme edustajaa seuraavasti:

- Kunnasta, jonka asukasluku on alle 20 000 asukasta, voidaan valita yksi edustaja;

- Kunnasta, jonka asukasluku on 20 000–100 000 asukasta, voidaan valita enintään kaksi edustajaa; ja

- Kunnasta, jonka asukasluku on yli 100 000 asukasta, voidaan valita enintään kolme edustajaa.

Kunnan asukasluvulla tarkoitetaan lain (661/2009) mukaisen väestötietojärjestelmän kuntavaaleja edeltävän vuodenvaihteen asukaslukuja.

Jäsenkunta voi valita varsinaisille edustajille tarpeellisen määrän varaedustajia. Varaedustaja osallistuu Kuntapäiville varsinaisen edustajan ollessa estyneenä ja käyttää tällöin edustajalle annettua äänimäärää kunnan edustajana.

Kunnan äänimäärä jaetaan kunnan edustajien kesken siten, kuin kunnan edustajalleen antamassa valtakirjassa on määritelty.

Oikeus ottaa keskusteluun osaa Kuntapäivillä on myös Kuntaliiton valtuuskunnan ja hallituksen jäsenillä, Kuntaliiton toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajilla sekä henkilöillä, joille Kuntapäivät tämän oikeuden myöntää.

14 § Kuntapäivien järjestäytyminen

Valtuuskunnan puheenjohtaja avaa kokouksen, minkä jälkeen Kuntapäivät valitsevat Kuntapäivien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Kuntapäivät kutsuvat tarvittavat sihteerit ja valitsevat tarvittavan määrän pöytäkirjantarkastajia.

Kuntapäivät hyväksyvät myös tarvittaessa työjärjestyksen, jolla annetaan kokousmenettelyä koskevia yhdistyslakia ja yhdistyksen sääntöjä täydentäviä määräyksiä.

15 § Varsinaisilla kuntapäivillä käsiteltävät asiat

Varsinaisten Kuntapäivien on

1) käsiteltävä hallituksen antama, valtuuskunnan hyväksymä kertomus edellisten varsinaisten Kuntapäivien jälkeen tapahtuneesta yhdistyksen toiminnasta;

2) päätettävä valtuuskunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista; ja

3) valittava valtuuskunnan jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen seuraaviin varsinaisiin Kuntapäiviin kestäväksi toimikaudeksi.

16 § Päätöksenteko Kuntapäivillä

Päätökset Kuntapäivillä tehdään tarvittaessa enemmistöpäätöksillä.

Vaalit suoritetaan näiden sääntöjen ja valtuuskunnan hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä.

17 § Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksessä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

Vaalilautakuntaan nimetään 3-5 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta kutsuu itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

18 § Vaalivalmistelutoimikunta

Vaalivalmistelutoimikunnan asettaa ja nimeää valtuuskunta. Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Vaalivalmistelutoimikunnan tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

19 § Ehdokkaiden asettaminen

Valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä valittaessa käsittelyn pohjana on vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista.

Vähintään viisitoista (15) kuntaa voi laatia oman ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaalivaliokunnalle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista toimitetaan vaalilautakunnalle äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisesti. Vaalilautakunta toimittaa ehdokaslistan jäsenille esityslistan yhteydessä. Vaalilautakunta toimittaa mahdollisen kuntien laatimat ehdokaslistat jäsenille viimeistään kaksi viikkoa ennen Kuntapäiviä.

Vaali

Mikäli jäsenten ja varajäsenten vaalissa ei keskustelun jälkeen päästä yksimielisyyteen, vaalissa äänestetään vaalilautakunnalle toimitettujen ja vahvistamien ehdokaslistojen välillä. Vaali suoritetaan listaäänestyksenä siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan. Eniten ääniä saaneen ehdokaslistan ehdokkaat tulevat valituksi.

20 § Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi

Valtuuskuntaan kuuluu 65 jäsentä ja 65 henkilökohtaista varajäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 64 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävillä Kuntapäivillä.

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan Kuntapäivillä lisäksi yksi jäsen ja hänelle [henkilökohtainen] varajäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi alkaa valtuuskunnan jäsenten vaalin vahvistamisesta ja jatkuu siihen asti, kunnes uuden valtuuskunnan vaalin tulos on vahvistettu.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä valtakunnallisissa kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi jäsen.

Edellä tarkoitetuilla muilla ryhmillä on oltava valtakunnallisesti tai alueellisesti riittävä keskinäinen yhteys, jotta niiden äänimäärät voidaan valtuuskunnan jäseniä valittaessa laskea yhteen. Tällaisina muina ryhminä pidetään vain sellaisia rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka ovat valtakunnallisen tai useammassa kuin yhdessä kunnassa toimivan alueellisen rekisteröidyn yhdistyksen jäseniä.

Valtuuskuntaan on valittava jäsen tai jäseniä jokaisesta maakunnasta. Jäseniä valittaessa on pyrittävä siihen, että erityyppiset ja eri kokoiset kunnat ovat valtuuskunnassa mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti edustettuina. Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

21 § Valtuuskunnan tehtävät

Päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää valtuuskunta, jollei näissä säännöissä ole määrätty erikseen muuta.

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;

2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;

3) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö, joka nimeää päävastuullisen tilintarkastajan, jonka piiristä nimetään muut vastuuhenkilöt;

4) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta ja vaalivalmistelutoimikunta;

5) vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;

6) vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;

7) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;

8) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;

9) hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestys ja valtuuskunnan työjärjestys;

10) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä; sekä

11) päättää yhdistyksen purkamisesta.

22 § Valtuuskunnan kokoukset

Valtuuskunta kokoontuu kuntavaalien jälkeen marras-joulukuussa hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamiseksi ja vaalilautakunnan ja vaalivalmistelutoimikunnan asettamiseksi.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalis–heinäkuussa ja syyskokoukseen syys–joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös voi koskea myös vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Valtuuskunnan kokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

23 § Hallituksen kokoonpano

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

24 § Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;

2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määräämistä ole annettu muulle toimielimelle;

3) päättää hallituksen ja työvaliokunnan työjärjestyksestä, toimisäännöistä ja toimiston organisaatiorakenteen perusteista;

4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastuualuejaostaan;

5) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja tarvittaessa muita toimielimiä ja neuvottelukuntia;

6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;

7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä

8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta;

9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytäryhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;

10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

25 § Hallituksen työskentely

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt. Jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen, kutsun voi toimittaa ensimmäinen varapuheenjohtaja ja tämänkin ollessa estynyt tai esteellinen, toinen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun.

Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Kuitenkin jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan tällöin kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät vaalissa tasan, ratkaistaan vaali arvalla.

26 § Asioiden esittely hallituksen kokouksessa

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastuualuejaon pohjalta, jollei hallitus päätä yksittäisessä asiassa muuta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

27 § Työvaliokunta

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

28 § Neuvottelukunnat

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimisäännössä määrätyt tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomioon otettavista seikoista määrätään toimisäännössä.

29 § Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjauksesta;

2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;

3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä

4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määräämistä tehtävistä.

30 § Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

31 § Yhdistyksen tilit

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

32 § Aloitteet ja kysymykset

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä jäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritetut toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritetut toimenpiteet.

33 § Nimenkirjoitus

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

34 § Yhdistyksen purkautuminen ja lakkauttaminen

Jos yhdistys purkautuu tai se lakkautetaan, on sen varat, sen jälkeen, kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.

xx.x.2026

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N SÄÄNNÖT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf.

Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Cities and Municipalities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte und Gemeinden Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

Kommentoinut [A1]: Gemeinden Finnlands korjattu erikseen

2 §

Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Jäsenkokouksien ja valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirja- ja asiakirjakielestä.

3 §

Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

4 §

Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 §

Taloudellinen toiminta

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

6 §

Yhdistykseen liittyminen

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 §

Yhdistyksestä eroaminen

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroilmoituksen tekemisestä. Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen jäsenkokouksessa eikä oikeutta asettaa ehdokkaita yhdistyksen toimielimiin.

Kommentoinut [A2]: eroamisilmoituksen -> eroilmoitus

8 §

Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehotus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehotus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

9 §

Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa kunkin vuoden ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraavaksi vuodeksi.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosaa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määräajaksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 §

Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

11 §

Päätösvalta ja toimielimet

Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät jäsenkokous ja valtuuskunta siten kuin näissä säännöissä määrätään.

Jäsenkokousta voidaan kutsua Kuntapäiviksi.

Yhdistyksen toimielimet ovat:

1) valtuuskunta

2) hallitus

3) vaalilautakunta

4) vaalivalmistelutoimikunta

5) ruotsinkielinen neuvottelukunta.

Edellä 3 momentin 2 ja 5 kohdissa mainittujen toimielimien jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimiä ja neuvottelukuntia.

Kommentoinut [A3]: toimielimeä -> toimielimiä

Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

12 §

Kuntapäivät

Yhdistyksen varsinainen jäsenkokous, varsinaiset Kuntapäivät pidetään joka neljäs vuosi kuntavaalien jälkeen, elo-marraskuussa. Yhdistyksen hallitus määrää kokouspaikan ja -ajan.

Mikäli kuntavaalien ajankohta siirtyy, siirtyy Kuntapäivien pitämisen ajankohta vastaavasti.

Kutsu varsinaisille Kuntapäiville on toimitettava kirjallisesti jäsenille viimeistään kolme kuukautta kuntavaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen

Jäsenen on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa kokousedustajien nimet yhdistyksen hallitukselle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Kuntapäivien esityslista on lähetettävä jäsenille viimeistään kaksi kuukautta ennen Kuntapäiviä toimitettavaksi edelleen jäsenten valitsemille edustajille.

Yhdistyksen ylimääräiset Kuntapäivät on kutsuttava koolle yhdistyslaissa säädetyin perustein. Ylimääräisiä Kuntapäiviä koskevan kokouskutsun osalta sovelletaan edellä mainittuja varsinaisia Kuntapäiviä koskevia määräyksiä siten poiketen, että kokouskutsu on toimitettava kaksi kuukautta ennen kokousta, kokousedustajat ilmoitettava kuukautta ennen kokousta ja esityslista lähetettävä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Hallitus voi päättää, että Kuntapäiville saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää täysimääräisesti päätösvaltaansa tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Hallitus voi päättää myös, että varsinaiset Kuntapäivät ja ylimääräiset Kuntapäivät järjestetään ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

13 §

Äänimäärät ja edustus Kuntapäivillä

Jäsenkuntien äänimäärät Kuntapäivillä määräytyvät asukasluvun mukaan seuraavasti:

- kunnalla, jonka asukasluku on enintään 10 000, yksi ääni;
- kunnalla, jonka asukasluku on 10 001–100 000, kaksi ääntä;
- kunnalla, jonka asukasluku on yli 100 000, kaksikymmentä ääntä;

Jäsenkunta voi valita Kuntapäiville enintään kolme edustajaa seuraavasti:

- Kunnasta, jonka asukasluku on alle 20 000 asukasta, voidaan valita yksi edustaja;
- Kunnasta, jonka asukasluku on 20 000–100 000 asukasta, voidaan valita enintään kaksi edustajaa; ja
- Kunnasta, jonka asukasluku on yli 100 000 asukasta, voidaan valita enintään kolme edustajaa.

Kunnan asukasluvulla tarkoitetaan lain (661/2009) mukaisen väestötietojärjestelmän kuntavaaleja edeltävän vuodenvaihteen asukaslukuja.

Jäsenkunta voi valita varsinaisille edustajille tarpeellisen määrän varaedustajia. Varaedustaja osallistuu Kuntapäiville varsinaisen edustajan ollessa estyneenä ja käyttää tällöin edustajalle annettua äänimäärää kunnan edustajana.

Kunnan äänimäärä jaetaan kunnan edustajien kesken siten, kuin kunnan edustajalleen antamassa valtakirjassa on määritelty.

Oikeus ottaa keskusteluun osaa Kuntapäivillä on myös Kuntaliiton valtuuskunnan ja hallituksen jäsenillä, Kuntaliiton toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajilla sekä henkilöillä, joille Kuntapäivät tämän oikeuden myöntää.

Kommentoinut [A4]: ja -> tai

Kommentoinut [A5]: käytävät -> käyttävät

Kommentoinut [A6]: ja -> tai

Kommentoinut [A7]: ylimääräinen välilyönti poistettu

Kommentoinut [A8]: kirjoitustapa yhdenmukaistettu seuraavan kappaleen kanssa (välilyönnit väliviivan ympärillä sekä piste luvuissa poistettu)

Kommentoinut [A9]: poistettu ylimääräinen välilyönti lopussa

Kommentoinut [A10]: ylimääräinen välilyönti poistettu

Kommentoinut [A11]: poistettu ylimääräinen välilyönti

Kommentoinut [A12]: poistettu ylimääräinen välilyönti lopussa

Kommentoinut [A13]: 20.001 -> 20.000

14 §
Kuntapäivien järjestäytyminen

Valtuuskunnan puheenjohtaja avaa kokouksen, minkä jälkeen Kuntapäivät valitsevat Kuntapäivien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Kuntapäivät kutsuvat tarvittavat sihteerit ja valitsevat tarvittavan määrän pöytäkirjantarkastajia.

Kuntapäivät hyväksyvät myös tarvittaessa työjärjestyksen, jolla annetaan kokousmenettelyä koskevia yhdistyslakia ja yhdistyksen sääntöjä täydentäviä määräyksiä.

15 §
Varsinaisilla kuntapäivillä käsiteltävät asiat

Varsinaisten Kuntapäivien on

1) käsiteltävä hallituksen antama, valtuuskunnan hyväksymä kertomus edellisten varsinaisten Kuntapäivien jälkeen tapahtuneesta yhdistyksen toiminnasta;

2) päätettävä valtuuskunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista; ja

3) valittava valtuuskunnan jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen seuraaviin varsinaisiin Kuntapäiviin kestäväksi toimikaudeksi.

16 §

Päätöksenteko Kuntapäivillä

Päätökset Kuntapäivillä tehdään tarvittaessa enemmistöpäätöksillä.

Vaalit suoritetaan näiden sääntöjen ja valtuuskunnan hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä.

17 §

Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksessä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

Vaalilautakuntaan nimetään 3-5 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta kutsuu itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

18 §

Vaalivalmistelutoimikunta

Vaalivalmistelutoimikunnan asettaa ja nimeää valtuuskunta. Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Vaalivalmistelutoimikunnan tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

19 §

Ehdokkaiden asettaminen

Valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä valittaessa käsittelyn pohjana on vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista.

Vähintään viisitoista (15) kuntaa voi laatia oman ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaaliviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista toimitetaan vaalilautakunnalle äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisesti. Vaalilautakunta toimittaa ehdokaslistan jäsenille esityslistan yhteydessä. Vaalilautakunta toimittaa mahdollisen kuntien laatimat ehdokaslistat jäsenille viimeistään kaksi viikkoa ennen Kuntapäiviä.

Vaali

Mikäli jäsenten ja varajäsenten vaalissa ei keskustelun jälkeen päästä yksimielisyyteen, vaalissa äänestetään vaalilautakunnalle toimitettujen ja vahvistamien ehdokaslistojen välillä. Vaali suoritetaan listaäänestyksenä siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan. Eniten ääniä saaneen ehdokaslistan ehdokkaat tulevat valituksi.

20 §

Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi

Valtuuskuntaan kuuluu 65 jäsentä ja 65 henkilökohtaista varajäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 64 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävillä Kuntapäivillä.

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan Kuntapäivillä lisäksi yksi jäsen ja hänelle [henkilökohtainen] varajäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi alkaa valtuuskunnan jäsenten vaalin vahvistamisesta ja jatkuu siihen asti, kunnes uuden valtuuskunnan vaalin tulos on vahvistettu.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä valtakunnallisissa kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi jäsen.

Edellä tarkoitetuilla muilla ryhmillä on oltava valtakunnallisesti tai alueellisesti riittävä keskinäinen yhteys, jotta niiden äänimäärät voidaan valtuuskunnan jäseniä valittaessa laskea yhteen. Tällaisina muina ryhminä pidetään vain sellaisia rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka ovat valtakunnallisen tai useammassa kuin yhdessä kunnassa toimivan alueellisen rekisteröidyn yhdistyksen jäseniä.

Valtuuskuntaan on valittava jäsen tai jäseniä jokaisesta maakunnasta. Jäseniä valittaessa on pyrittävä siihen, että erityyppiset ja eri kokoiset kunnat ovat valtuuskunnassa mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti edustettuina. Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

21 §

Valtuuskunnan tehtävät

Päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää valtuuskunta, jollei näissä säännöissä ole määrätty erikseen muuta.

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;

2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;

3) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö, joka nimeää päävastuullisen tilintarkastajan, jonka piiristä nimetään muut vastuuhenkilöt;

4) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta ja vaalivalmistelutoimikunta;

5) vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;

6) vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;

7) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;

8) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;

9) hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestys ja valtuuskunnan työjärjestys;

10) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä; sekä

11) päättää yhdistyksen purkamisesta.

22 §

Valtuuskunnan kokoukset

Valtuuskunta kokoontuu kuntavaalien jälkeen marras-joulukuussa hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamiseksi ja vaalilautakunnan ja vaalivalmistelutoimikunnan asettamiseksi.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalis–heinäkuussa ja syyskokoukseen syys–joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös voi koskea myös vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Valtuuskunnan kokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Kommentoinut [A14]: ja -> tai

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

23 §

Hallituksen kokoonpano

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

24 §

Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;

2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määräämistä ole annettu muulle toimielimelle;

3) päättää hallituksen ja työvaliokunnan työjärjestyksestä, toimisäännöistä ja toimiston organisaatiorakenteen perusteista;

4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastuualuejaostaan;

5) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja tarvittaessa muita toimielimiä ja neuvottelukuntia;

6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;

7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä

8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta;

9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytäryhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;

10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

25 §

Hallituksen työskentely

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt. Jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen, kutsun voi toimittaa ensimmäinen varapuheenjohtaja ja tämänkin ollessa estynyt tai esteellinen, toinen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun.

Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Kuitenkin jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan tällöin kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät vaalissa tasan, ratkaistaan vaali arvalla.

26 §

Asioiden esittely hallituksen kokouksessa

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastuualuejaon pohjalta, jollei hallitus päätä yksittäisessä asiassa muuta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

27 §

Työvaliokunta

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

28 §

Neuvottelukunnat

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimisäännössä määrätyt tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomioon otettavista seikoista määrätään toimisäännössä.

29 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjauksesta;

2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;

3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä

4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määräämistä tehtävistä.

30 §

Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

31 §

Yhdistyksen tilit

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

32 §

Aloitteet ja kysymykset

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä jäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritetut toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritetut toimenpiteet.

33 §

Nimenkirjoitus

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

34 §

Yhdistyksen purkautuminen ja lakkauttaminen

Jos yhdistys purkautuu tai se lakkautetaan, on sen varat, sen jälkeen, kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.

xx.xx.2026

§ 1 Namn och hemort

Föreningens namn är på finska Suomen Kuntaliitto ry och på svenska Finlands Kommunförbund rf.

Som föreningens engelskspråkiga namn kan användas Association of Finnish Cities and Municipalities, som tyskspråkigt namn Verband der Städte und Gemeinden Finnlands och som franskspråkigt namn Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux.

Föreningens hemort är Helsingfors.

§ 2 Föreningens språk

Föreningen är finsk- och svenskspråkig. Medlemsmötenas och förbundsdelegationens föredragningslistor och protokoll upprättas på både finska och svenska. Styrelsen beslutar vilket språk som används i de övriga organens protokoll och handlingar.

§ 3 Medlemskap

Kommunerna i Finland kan vara ordinarie medlemmar i föreningen. Samkommuner, och andra sammanslutningar och stiftelser med rättsförmåga där kommuner eller samkommuner har bestämmande inflytande, kan vara samarbetsmedlemmar. Samarbetsmedlemmarna har inte rösträtt och inte heller rätt att utse kandidater till förbundets organ.

§ 4 Syfte

Föreningens syfte är att stärka kommunernas livskraft och den kommunala demokratin och att främja kommuninvånarnas självstyrelse och välfärd. Föreningen representerar sina medlemmar nationellt och internationellt. Föreningen driver och bevakar medlemmarnas intressen, ger dem service och fungerar som deras utvecklingspartner.

Föreningen erbjuder själv, och via sammanslutningar som den förvaltar, sakkunnigtjänster, konsulttjänster och utbildning för kommunernas allt mer divergerande behov. Föreningen kan bedriva publikationsverksamhet. Föreningens syfte är inte att inbringa vinst eller annan ekonomisk fördel för sina medlemmar eller andra parter. Föreningens syfte och verksamhetens art är inte heller i övrigt i huvudsak av ekonomisk natur.

§ 5 Ekonomisk verksamhet

Föreningen kan äga och besitta fast och lös egendom, aktier och värdepapper.

§ 6 Inträde i föreningen

En kommun, sammanslutning eller stiftelse som vill bli ordinarie medlem eller samarbetsmedlem i föreningen ska skriftligen meddela föreningens styrelse om detta. Styrelsen fattar beslut om godkännande av ordinarie medlemmar och samarbetsmedlemmar.

Ett ordinarie medlemskap eller samarbetsmedlemskap i föreningen kan börja antingen vid ingången av ett kalenderår, varvid hela medlemsavgiften ska betalas, eller den första juli, varvid hälften av den årliga medlemsavgiften ska betalas.

§ 7 Utträde ur föreningen

Ordinarie medlemmar och samarbetsmedlemmar har rätt att utträda ur föreningen genom att anmäla detta i enlighet med föreningslagen. Utträdet träder i kraft ett år efter anmälan. En medlem som anmält utträde har inte närvaro- eller rösträtt vid föreningens medlemsmöten och inte heller rätt att ställa upp kandidater till föreningens organ.

§ 8 Uteslutning ur föreningen

Föreningens styrelse kan utesluta en ordinarie medlem eller samarbetsmedlem på de grunder för uteslutning som anges i föreningslagen.

Om en ordinarie medlem eller samarbetsmedlem underlåter att betala sin medlemsavgift inom utsatt tid, ska medlemmen ges en betalningsuppmaning. Har avgiften inte betalats inom två månader efter att betalningsuppmaningen delgetts, kan föreningens styrelse utesluta den ordinarie medlemmen eller samarbetsmedlemmen ur föreningen.

§ 9 Medlemsavgift

Ordinarie medlemmar och samarbetsmedlemmar är skyldiga att betala föreningen en årlig medlemsavgift.

Föreningens förbundsdelegation fastställer årligen vid sitt första ordinarie sammanträde medlemsavgiften för följande år.

Medlemsavgiften för ordinarie medlemmar bestäms så att tre fjärdedelar av avgiften tas ut på basis av invånarantalet och en fjärdedel på basis av de beskattningsbara inkomster som motsvarar kommunalbeskattningen. Till den del kommunens invånarantal överstiger 20 000 är den invånarbaserade medlemsavgiften dock nedsatt med 40 procent och om medlemskommunens beskattningsbara inkomster per invånare vid kommunalbeskattningen överstiger de genomsnittliga beskattningsbara inkomsterna per invånare vid kommunalbeskattningen i samtliga medlemskommuner, nedsätts den medlemsavgiftsandel som baserar sig på de beskattningsbara inkomsterna per invånare vid kommunalbeskattningen med 25 procent till den del som överstiger medelvärdet.

Medlemsavgifterna för samarbetsmedlemmar graderas enligt de principer som förbundsdelegationen fastställt. Medlemsavgiften består av en grundavgift och en tilläggsdel. Tilläggsdelen bestäms, beroende på medlemmens organisationskaraktär, utgående från invånarantalet, elevantalet, omsättningen eller någon annan grund som beskriver verksamhetens omfattning. Tilläggsdelen jämnas ut med en koefficient som bestäms separat.

De graderade avgifterna för samarbetsmedlemmar kan vara olika stora.

Styrelsen kan bevilja en ordinarie medlem eller samarbetsmedlem nedsatt avgift för en viss tid, om den ordinarie medlemmens eller samarbetsmedlemmens betalningsförmåga försämrats betydligt eller det finns någon annan vägande orsak att sänka avgiften.

Förbundsdelegationen kan ålägga en ordinarie medlem eller samarbetsmedlem att betala en extra medlemsavgift för ett visst ändamål. En extra medlemsavgift ska betalas enligt grunderna i mom. 3 eller 4 och inom den tid som styrelsen bestämt.

Medlemsavgiften ska betalas årligen före den första mars, om inte förbundsdelegationen bestämmer något annat.

§ 10 Service till sammanslutningar som bildats av kommuner

Utöver de ordinarie medlemmarna och samarbetsmedlemmarna kan föreningen enligt de grunder som styrelsen bestämt betjäna också andra sammanslutningar som bildats, ägs eller förvaltas av kommuner.

§ 11 Beslutanderätt och organ

Föreningens beslutanderätt utövas av medlemsmötet och förbundsdelegationen i enlighet med dessa stadgar.

Medlemsmötet kan kallas förbundskongress.

Föreningens organ är

1) förbundsdelegationen

2) styrelsen

3) valnämnden

4) valberedningskommittén

5) svenska delegationen.

Vid valet av ledamöter till organen i mom. 3 punkt 2 och 5 ska kraven i 4 a § 1 mom. i jämställdhetslagen iakttas.

Föreningens styrelse kan tillsätta också andra organ och delegationer. Styrelsens ordförande och verkställande direktören har rätt att närvara och ta del i diskussionen vid föreningsorganens sammanträden.

§ 12 Förbundskongress

Föreningens ordinarie medlemsmöte, ordinarie förbundskongress, hålls vart fjärde år i augusti–november efter kommunalvalet. Föreningens styrelse bestämmer plats och tid för kongressen.

Om kommunalvalet skjuts upp, senareläggs förbundskongressen på motsvarande sätt.

En skriftlig kallelse till ordinarie förbundskongress ska skickas till medlemmarna senast tre månader efter att resultatet av kommunalvalet fastställts.

En medlem ska senast en månad före förbundskongressen skriftligt meddela föreningens styrelse namnen på de kongressombud som medlemmen utsett.

Förbundskongressens föredragningslista ska skickas till medlemmarna senast två månader före förbundskongressen för vidarebefordran till de ombud som medlemmarna utsett.

En extra förbundskongress ska sammankallas på de grunder som föreskrivs i föreningslagen. I fråga om kallelsen till extra förbundskongress tillämpas bestämmelserna om den ordinarie förbundskongressen ovan, med det undantaget att kallelsen ska skickas två månader före kongressen, ombuden ska meddelas en månad före kongressen och föredragningslistan ska skickas senast två veckor före kongressen.

Styrelsen kan besluta att deltagandet i förbundskongressen också kan ske så att en medlem kan utöva sin beslutanderätt fullt ut genom dataförbindelse eller med något annat tekniskt hjälpmedel under sammanträdet.

Styrelsen kan också besluta att ordinarie förbundskongress och extra förbundskongress ordnas utan mötesplats varvid medlemmarna utövar sin beslutanderätt i realtid genom dataförbindelse eller med något annat tekniskt hjälpmedel under sammanträdet.

§ 13 Ombud och antal röster på förbundskongressen

Medlemskommunernas antal röster på förbundskongressen bestäms enligt invånarantalet:

– kommuner med högst 10 000 invånare har en röst

– kommuner med 10 001–100 000 invånare har två röster

– kommuner med över 100 000 invånare har tjugo röster

En medlemskommun kan utse högst tre ombud till förbundskongressen enligt följande:
- en kommun med färre än 20 000 invånare kan utse högst ett ombud

– en kommun med 20 000–100 000 invånare kan utse högst två ombud och

– en kommun med över 100 000 invånare kan utse högst tre ombud.

Med kommunens invånarantal avses invånarantalet i befolkningsdatasystemet enligt lagen (661/2009) vid årsskiftet före kommunalvalet.

Medlemskommunen kan välja ett behövligt antal ersättare för sina ordinarie ombud. Ersättaren deltar i förbundskongressen när det ordinarie ombudet har förhinder och använder då i egenskap av representant för kommunen det antal röster som ombudet fått.

Kommunens röster delas mellan kommunens ombud enligt vad som anges i den fullmakt som kommunen gett ombudet.

Rätt att delta i diskussioner på förbundskongressen har även ledamöterna i Kommunförbundets förbundsdelegation och styrelse, Kommunförbundets verkställande direktör och vice verkställande direktörer samt övriga personer som förbundskongressen beviljar denna rätt.

§ 14 Förbundskongressen konstituerar sig

Förbundsdelegationens ordförande öppnar sammanträdet, varefter förbundskongressen väljer ordförande och vice ordförande för kongressen. Förbundskongressen kallar behövliga sekreterare och väljer en behövlig mängd protokolljusterare.

Förbundskongressen godkänner också vid behov en arbetsordning med bestämmelser om sammanträdesförfarandet som kompletterar bestämmelserna i föreningslagen och föreningens stadgar.

§ 15 Ärenden som behandlas vid ordinarie förbundskongress

En ordinarie förbundskongress ska

1) behandla den av styrelsen lämnade och av förbundsdelegationen godkända berättelsen över föreningens verksamhet efter föregående ordinarie förbundskongress

2) besluta om arvoden och ersättningar till ledamöterna i förbundsdelegationen och

Kommentoinut [NE1]: ändrat 20 001 -> 20 000

3) välja ledamöter till förbundsdelegationen och för varje ledamot en personlig ersättare för en mandattid som varar till följande ordinarie förbundskongress.

16 § Beslut på förbundskongressen

Besluten på förbundskongressen fattas vid behov genom majoritetsbeslut.

Val förrättas i enlighet med dessa stadgar och den omröstnings- och valordning som förbundsdelegationen godkänt och som i föreningen kallas valordning.

§ 17 Valnämnd

Förbundsdelegationen tillsätter en valnämnd som har i uppgift att bland annat ge anvisningar för förbundsdelegationsvalet, fastställa kandidatlistorna inför valet och fastställa valresultatet. Närmare bestämmelser om valnämndens uppgifter ges i valordningen.

Till valnämnden utses 3–5 ledamöter som bland sig väljer ordförande för nämnden. Valnämnden utser en sekreterare och övrig behövlig personal.

§ 18 Valberedningskommitté

Förbundsdelegationen utser en valberedningskommitté. Till valberedningskommittén väljs en ordförande och så många ledamöter att varje grupp som är representerad i förbundsdelegationen kan föreslå en representant och en ersättare till kommittén.

Valberedningskommittén har till uppgift att för förbundskongressen lägga fram ett förslag till ledamöter och personliga ersättare som ska väljas till förbundsdelegationen.

§ 19 Uppställning av kandidater

När ledamöter och ersättare väljs till förbundsdelegationen ska valberedningskommitténs kandidatlista ligga till grund för behandlingen.

Minst femton (15) kommuner kan sammanställa en egen kandidatlista med förslag till ledamöter och ersättare i förbundsdelegationen. Kommunernas kandidatlista ska lämnas till valnämnden senast en månad före förbundskongressen.

Valberedningskommitténs kandidatlista lämnas till valnämnden i enlighet med valordningen. Valnämnden skickar kandidatlistan till medlemmarna i samband med föredragningslistan. Eventuella kandidatlistor som sammanställts av kommunerna skickar valnämnden till medlemmarna senast två veckor före förbundskongressen.

Val

Om enighet om valet av ledamöter och ersättare inte nås efter diskussion, genomförs valet genom röstning på kandidatlistor som lämnats till och fastställts av valnämnden. Valet genomförs som listval så att varje röst ges till en hel kandidatlista. Kandidaterna på den kandidatlista som fått flest röster blir invalda.

§ 20 Förbundsdelegationens sammansättning och mandattid

Förbundsdelegationen har 65 ledamöter och 65 personliga ersättare, som ska vara fullmäktigeledamöter enligt kommunallagen.

Av ledamöterna väljs 64 vid en förbundskongress som ordnas efter kommunalvalet under samma år. Vid förbundskongressen väljs ytterligare en ledamot och en (personlig) ersättare från landskapet Åland.

Ledamöternas mandattid börjar när valet av ledamöter till förbundsdelegationen fastställts och fortsätter tills resultatet av följande förbundsdelegationsval fastställts.

Ledamöterna till förbundsdelegationen ska väljas så att de olika politiska partierna och de övriga grupperna företräds i enlighet med proportionalitetsprincipen för kommunalvalet, i proportion till de röstetal som partierna och de övriga grupperna fått i föreningens medlemskommuner i föregående nationella kommunalval. Dessutom väljs en ledamot från landskapet Åland.

De övriga grupper som avses ovan ska på riksplanet eller regionalt ha en tillräcklig koppling till varandra för att deras röstetal ska kunna räknas ihop vid valet av ledamöter till förbundsdelegationen. Som sådana övriga grupper betraktas endast registrerade föreningar som hör till en riksomfattande registrerad förening eller till en regional registrerad förening som är verksam i fler än en kommun.

Till förbundsdelegationen ska väljas en eller flera ledamöter från varje landskap. Vid valet av ledamöter ska målet vara att kommuner av olika typ och storlek är så rättvist och jämnt representerade som möjligt. För ersättarna gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om ledamöterna.

§ 21 Förbundsdelegationens uppgifter

Beslutanderätten i föreningen utövas av förbundsdelegationen, om inget annat bestäms särskilt i dessa stadgar.

Förbundsdelegationen har dessutom till uppgift att, utöver vad som bestäms på andra ställen i dessa stadgar,

1) förrätta val av en ordförande och två vice ordförande bland förbundsdelegationens ledamöter,

2) förrätta val av styrelsens ledamöter och ersättare och utse en ordförande och två vice ordförande bland dessa ledamöter,

3) för en fyraårsperiod välja till föreningens revisor och revisorsersättare en revisionssammanslutning som utser en huvudansvarig revisor och från vilken de övriga ansvariga personerna utses,

4) tillsätta en valnämnd och valberedningskommitté för förbundsdelegationsvalet,

5) fastställa föreningens verksamhetsplan och budget samt medlemsavgiftens storlek,

6) fastställa föreningens verksamhetsberättelse och bokslut, och besluta om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och övriga redovisningsskyldiga,

7) besluta om arvoden och andra ersättningar till ledamöterna i styrelsen och övriga organ,

8) besluta om försäljning, byte och annan överlåtelse av egendom som är betydande med tanke på föreningens verksamhet,

9) godkänna valordningen och förbundsdelegationens arbetsordning,

10) godkänna ändringar i föreningens stadgar med tre fjärdedelars majoritet av de avgivna rösterna samt

11) besluta om upplösning av föreningen.

§ 22 Förbundsdelegationens sammanträden

Förbundsdelegationen sammanträder på kallelse av styrelsens ordförande i november–december efter kommunalvalet till konstituerande sammanträde för att förrätta val av förbundsdelegationens ordförande och två vice ordförande samt av styrelsen och för att tillsätta en valnämnd och valberedningskommitté.

Förbundsdelegationen har ordinarie sammanträde två gånger om året: ett vårsammanträde i mars–juli och ett höstsammanträde i september–december vid en tidpunkt och på en plats som styrelsen bestämmer.

Förbundsdelegationen sammankallas till extra sammanträde när förbundsdelegationen så beslutar eller styrelsen anser att det behövs eller när minst en tiondel av förbundsdelegationens ledamöter skriftligen har anhållit om detta hos styrelsen för behandling av ett visst ärende.

Styrelsen kan besluta att deltagandet i förbundsdelegationens sammanträde kan ske även per post, genom dataförbindelse eller med något annat tekniskt hjälpmedel under eller före sammanträdet. Beslutet kan också gälla bara en del av de ärenden som behandlas vid sammanträdet.

Styrelsen kan också besluta att förbundsdelegationens sammanträde hålls utan mötesplats, varvid medlemmarna utövar sin beslutanderätt i realtid genom dataförbindelse eller med något annat tekniskt hjälpmedel under sammanträdet.

Förbundsdelegationen är beslutför när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Kallelse till förbundsdelegationens sammanträde ska skickas till varje ledamot minst tio dagar före sammanträdet per brev eller elektroniskt till den adress ledamoten uppgett. Till kallelsen ska det i mån av möjlighet fogas en föredragningslista. Om det är möjligt att delta i sammanträdet per post, genom dataförbindelse eller med något annat tekniskt hjälpmedel, ska detta nämnas i kallelsen. I kallelsen ska också nämnas om yttranderätten är begränsad för ledamöter som deltar i sammanträdet per post, genom dataförbindelse eller med något annat tekniskt hjälpmedel.

Styrelsens ledamöter, verkställande direktören, vice verkställande direktörerna och direktören för den svenska verksamheten samt andra personer som förbundsdelegationen utsett har rätt att närvara vid förbundsdelegationens sammanträden och där ta del i diskussionen.

I en arbetsordning som antagits av förbundsdelegationen kan närmare bestämmelser ges om förbundsdelegationens verksamhet och sammanträdesförfarande.

§ 23 Styrelsens sammansättning

Styrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Styrelsens mandattid går ut när förbundsdelegationen valt nästa styrelse. Minst en ledamot och en ersättare i styrelsen ska företräda den svenskspråkiga befolkningsgruppen.

Styrelsen ska väljas så att de olika politiska partierna och de övriga grupperna företräds i enlighet med proportionalitetsprincipen för kommunalvalet, i proportion till de röstetal som partierna och de övriga grupperna fått i föreningens medlemskommuner i föregående kommunalval. Vid valet av ledamöter ska dessutom regionala synpunkter och olika stora kommuners representation beaktas.

Styrelsens ordförande fungerar också som föreningens ordförande.

§ 24 Styrelsens uppgifter

Styrelsen representerar föreningen och sörjer för föreningens förvaltning och ekonomi såvida det inte är fråga om ett ärende som hör till förbundsdelegationens beslutanderätt.

Styrelsen har till uppgift att

1) bereda de ärenden som ska behandlas av förbundsdelegationen och sörja för verkställigheten av förbundsdelegationens beslut,

2) fastställa grunderna för de avgifter som tas ut för föreningens service till den del som uppgiften inte hör till förbundsdelegationen eller något annat organ ålagts att bestämma avgiften,

3) fatta beslut om styrelsens och arbetsutskottets arbetsordning, verksamhetsstadgor och grunderna för byråns organisationsstruktur,

4) fatta beslut om anställning och avskedande av föreningens verkställande direktör och vice verkställande direktörer och direktören för den svenska verksamheten och om fördelningen av ansvarsområden mellan dessa direktörer,

5) tillsätta svenska delegationen och vid behov andra organ och delegationer,

6) fatta beslut om de allmänna grunderna för personalens löner, pensioner och naturaförmåner,

7) fatta beslut om försäljning, byte, annan överlåtelse, köp, inteckning och pantsättning av fast egendom, fastigheter eller aktier som berättigar till innehav av lokaler samt andra aktier som är avsedda för långvarigt ägande, andra värdepapper samt egendom som inte är betydande med tanke på föreningens verksamhet,

8) besluta om låntagning och långivning,

9) besluta om borgensförbindelser som säkerhet för dotterbolagens och dottersammanslutningarnas förbindelser,

10) besluta om grunderna för föreningens placeringsverksamhet.

§ 25 Styrelsens arbete

Styrelsen är beslutför när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden. Ordföranden ska sammankalla styrelsen när minst fyra styrelseledamöter skriftligen har anhållit om detta hos ordföranden för behandling av ett visst ärende. Om ordföranden har förhinder eller är jävig, kan kallelsen utfärdas av första vice ordföranden. Om också första vice ordföranden har förhinder eller är jävig kan andra vice ordföranden utfärda kallelsen.

Förbundsdelegationens ordförande och vice ordförande, verkställande direktören, vice verkställande direktörerna och direktören för den svenska verksamheten samt andra personer som föreningens styrelse utsett har rätt att närvara vid styrelsens sammanträden och där ta del i diskussionen.

Som beslut gäller det förslag som fått understöd av mer än hälften av de närvarande ledamöterna. En jävig styrelseledamot betraktas inte som närvarande.

Vid lika röstetal avgör ordförandens röst.

Vid val blir de som fått flest röster valda. Om endast en person ska väljas, krävs det mer än hälften av de avgivna rösterna för att bli vald. Om ingen av

kandidaterna får över hälften av de avgivna rösterna i den första omgången, förrättas nytt val mellan de två som har fått flest röster. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottdragning.

§ 26 Föredragning av ärenden vid styrelsens sammanträden

Ärendena avgörs vid styrelsens sammanträden efter föredragning av föreningens verkställande direktör eller vice verkställande direktör enligt den fördelning av ansvarsområden som styrelsen godkänt, om inte styrelsen beslutar något annat i ett enskilt ärende.

Verkställande direktören har rätt att ta över föredragningen av ett ärende som hör till ansvarsområdet för en vice verkställande direktör, om han eller hon anser att sakens natur kräver det. Likaså får verkställande direktören lämna över föredragningen av ett ärende som hör till hans eller hennes eget ansvarsområde till en vice verkställande direktör.

§ 27 Arbetsutskott

Styrelsen kan inom sig tillsätta ett arbetsutskott som har till uppgift att bereda de ärenden som ska behandlas i styrelsen och sköta övriga uppgifter som styrelsen ålagt utskottet.

§ 28 Delegationer

En delegation har i uppdrag att sköta de uppgifter som ålagts den enligt verksamhetsstadgan som godkänts av styrelsen. Vilka omständigheter som ska beaktas vid valet av ledamöter till en delegation anges i verksamhetsstadgan.

§ 29 Verkställande direktören

Verkställande direktören har till uppgift att

1) som underställd styrelsen leda föreningens byrå tillsammans med vice verkställande direktörerna och ansvara för ägarstyrningen av de sammanslutningar som hör till föreningens koncern,

2) bevaka den lagstiftning som gäller kommunerna och den allmänna utvecklingen av kommunalförvaltningen samt vidta de åtgärder som behövs för bevakningen av föreningens och medlemmarnas intressen,

3) övervaka hur föreningens tillgångar sköts och bestämma om skötseln av tillgångarna till den del som uppgiften inte har anförtrotts någon annan anställd, och

4) sköta andra uppgifter som styrelsen eller dess arbetsutskott gett.

§ 30 Vice verkställande direktörerna

Vice verkställande direktörernas uppgift är att inom ramen för den fördelning av ansvarsområden som styrelsen godkänt sörja för beredningen och föredragningen av ärenden vid styrelsens sammanträden.

§ 31 Föreningens räkenskaper

Föreningens räkenskaper avslutas kalenderårsvis. Dessa ska, liksom övriga handlingar som gäller föreningens förvaltning och ekonomi, vara färdiga för granskning av revisorerna senast den 20 april.

§ 32 Initiativ och frågor

Föreningens ordinarie medlemmar och samarbetsmedlemmar och förbundsdelegationens ledamöter har rätt att väcka initiativ och framställa frågor som gäller föreningens verksamhet. Initiativ- och frågeframställarna ska informeras om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av initiativet eller frågan.

Styrelsen ska besvara en fråga som framställts av en ordinarie medlem, en samarbetsmedlem eller en representant för förbundsdelegationen senast på det första sammanträde som hålls inom tre månader efter att frågan framställdes.

Styrelsen ska årligen informera förbundsdelegationen om de initiativ och frågor som framställts och de åtgärder som vidtagits till följd av dem.

§ 33 Namnteckning

Föreningens namn tecknas av styrelsens ordförande och vice ordförande samt föreningens verkställande direktör och vice verkställande direktör, två av dessa tillsammans eller någon av dessa tillsammans med en anställd i föreningen som utsetts av styrelsen.

§ 34 Upplösning av föreningen

Om föreningen upplöser sig eller upplöses ska dess tillgångar sedan skulderna betalats överlåtas till användning för ändamål som tjänar de ordinarie medlemmarnas gemensamma intressen.